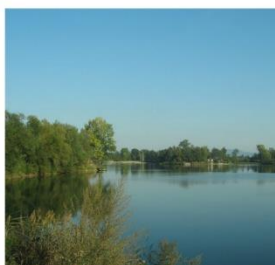

Bratislavský
samosprávny
kraj

Správa o plnení Stratégie rozvoja vidieka Bratislavského samosprávneho kraja 2016 – 2020 za rok 2020

Obsah

Úvod.....	3
Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika	4
Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiacich v oblasti rozvoja vidieka	4
Opatrenie č. 1.2 Podpora miestnej ekonomiky a identity územia	19
Prioritná oblasť 2 Lepšie využitie a obnova krajinného a kultúrneho potenciálu.....	24
Opatrenie č.2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií	24
Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.....	33
Prioritná oblasť 3 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy	35
Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy	35
Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb	39
Záver	46

Úvod

Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „OSÚRaRP“) dňa 22. 4. 2016 predložil Zastupiteľstvu BSK na schválenie dokument Stratégia rozvoja vidieka Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2016 – 2020 (ďalej len „Stratégia“). Uznesením BSK č. 34/2016 poslanci dokument Stratégie schválili. Z uznesenia zároveň pre riaditeľku OSÚRaRP vyplynula povinnosť každoročne (najneskôr k 30. júnu kalendárneho roka) predkladať hodnotiacu správu o plnení úloh vyplývajúcich zo Stratégie za predchádzajúci kalendárny rok.

Hodnotiaca správa Stratégie rozvoja vidieka BSK 2016 – 2020 za rok 2020 sa delí na tri kapitoly podľa troch prioritných oblastí, ktoré boli definované v rámci strategicko-implementačnej časti Stratégie. Obsahujú informácie o dosiahnutých výsledkoch a zrealizovaných aktivitách v stanovených prioritných oblastiach.

Štruktúra strategicko-implementačnej časti Stratégie bola stanovená nasledovne:

1. Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika

- 1.1. Opatrenie č. 1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka
- 1.2. Opatrenie č.1.2 podpora miestnej ekonomiky a identity územia

2. Prioritná oblasť 2 Krajinný a kultúrny potenciál

- 2.1. Opatrenie č. 2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií
- 2.2. Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

3. Prioritná oblasť 3 Dostupnosť a vybavenosť sídel

- 3.1. Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy
- 3.2. Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb

Prioritná oblasť 1 Ľudský kapitál a miestna ekonomika

V rámci prioritnej osi 1 sú definované dve opatrenia:

- Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka;
- Opatrenie č.1.2 podpora miestnej ekonomiky a identity územia.

Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2020
Počet partnerov zapojených do Rady pre rozvoj vidieka	0	0
Počet informačných a vzdelávacích workshopov, konferencií a pod.	3	32
Informačný systém o území	0	1 ¹

Výsledky (na úrovni opatrení):

Počet vzájomne podporených aktivít/ projektov	0	279 ²
---	---	------------------

Spolupráca a hľadanie inovatívnych riešení rozvoja vidieka Bratislavského kraja

Zriadenie Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja

Oddelenie stratégie a územného rozvoja sa k 1. máju 2020 transformovalo na Inštitút regionálnej politiky Bratislavského kraja (ďalej len „Inštitút“). Vznik a fungovanie Inštitútu je jednou z hlavných aktivít projektu **Smart región BSK** vrámci výzvy „Inteligentný a lepší samosprávny kraj“, financovaný z Operačného programu Efektívna verejná správa (ďalej len „OP EVS“). Obdobie realizácie projektu je stanovené v časovom rozmedzí máj 2020 – október 2022 (30 mesiacov).

Hlavnými výstupmi projektu sú: zriadenie Inštitútu regionálnej politiky Bratislavského kraja, vypracovanie stratégií a koncepcií v rámci väčšiny sektorových politík, zavedenie systému riadenia kvality v organizácii v pôsobnosti BSK, vzdelávanie zamestnancov Úradu Bratislavského samosprávneho kraja formou zahraničných workshopov.

Vznikom Inštitútu došlo k **posilneniu analyticko-strategických a implementačných kapacít na Úrade BSK**, ktoré sú v súlade s návrhom Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030 súčasťou

¹ Podporený a zrealizovaný projekt Informačno orientačný systém mesta Svätý Jur prostredníctvom BRDS na podporu turizmu na rok 2019

² 21 projektov realizovaných v rámci schémy na podporu rozvoja vidieka v roku 2016, 13 projektov realizovaných v rámci schémy na podporu turizmu v roku 2016, 38 projektov realizovaných v rámci výzvy na podporu rozvoja vidieka v roku 2017, 36 projektov realizovaných v rámci výzvy na podporu turizmu v roku 2017, 43 projektov realizovaných v rámci výzvy na podporu rozvoja vidieka v roku 2018, 45 projektov realizovaných v rámci výzvy na podporu turizmu v roku 2018, 49 projektov realizovaných v rámci schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka v roku 2019 a 34 projektov realizovaných v rámci schémy na podporu turizmu v roku 2019. V roku 2020 neboli realizované žiadne projekty v rámci schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka ani v rámci schémy na podporu turizmu, v dôsledku pandémie COVID-19.

podporného systému strategického riadenia štátu. Kapacity inštitútu boli rozšírené prijatím 6 dodatočných zamestnancov na odbore Odbor stratégie, územného rozvoja a riadenia projektov (ďalej len „OSÚRaRP“) a zároveň sa posilnili implementačné kapacity aj na ďalších odboroch Úradu BSK.

Analytici a analytičky Inštitútu zabezpečujú analytické, strategicko-plánovacie a implementačné činnosti pre potreby strategického riadenia BSK v nadväznosti na úlohy analyticko-strategických jednotiek rezortov a ďalších orgánov verejnej správy. Cieľom Inštitútu je implementácia PHRSR a Programového vyhlásenia BSK, ako aj napĺňanie jednotlivých sektorových politík na území Bratislavského samosprávneho kraja. Jeho úlohou je prostredníctvom tvorby strategických dokumentov koordinovať regionálny rozvoj na území BSK a prostredníctvom prípravy a realizácie projektov prispievať k zlepšeniu kvality života v území kraja. Inštitút sa venuje okrem strednodobým a dlhodobým plánom aj vytváraniu krátkodobých plánov a nástrojov, ktoré na princípe spolupráce v podmienkach projektového cyklu, umožnia tvorbu a implementáciu projektov a integrovaných územných investícií.

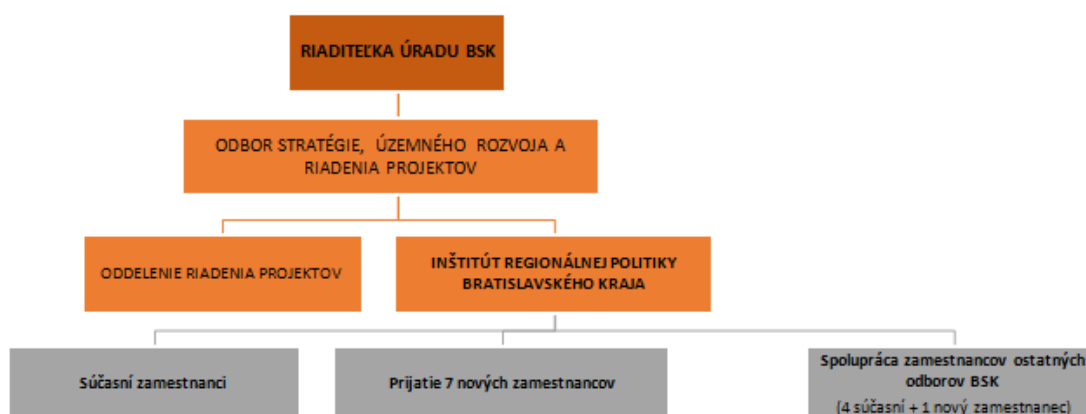
Činnosti Inštitútu zabezpečujú analytici v oblastiach: životné prostredie a energetika, sociálna oblasť, udržateľná mobilita, školstvo a inovácie, regionálny rozvoj, kultúra, turizmus a MSP, zdravotníctvo.

Kľúčové strategické a koncepčné dokumenty Inštitútu, v ktorých boli na prelome rokov 2020/2021 ukončené procesy verejného obstarávania a v roku 2021 začal proces ich tvorby v spolupráci s externými dodávateľmi:

- Stratégia Bratislava SMART Region
- Zabezpečenie zavedenia systému riadenia kvality na vybranej škole v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK podľa modelu Common Assessment Framework (CAF)
- Koncepcia rozvoja športu a mládeže v podmienkach Bratislavského samosprávneho kraja 2021-2025
- Vykonanie dátovej analýzy na Úrade BSK a návrh IT platformy na zber, zverejňovanie a analýzu otvorených dát
- Koncepcia zvyšovania priepustnosti a bezpečnosti vybraných križovatiek na cestách II. a III. Triedy na území BSK
- Koncepcia rozvoja verejnej osobnej dopravy v BSK
- Adaptačný plán BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy
- Stratégia rozvoja zdravotnej starostlivosti v BSK na roky 2021-2025
- Social Progress Index (Index sociálneho pokroku)

Inštitút počas roku 2020 aktívne spolupracoval s Úradom podpredsedu vlády SR pre investície a informatizáciu (Neskôr novovzniknutým MIRRI SR) pri príprave začleňovania Národnej stratégie regionálneho rozvoja do Vízie a stratégie rozvoja Slovenska do roku 2030. Analytici a analytičky Inštitútu sa pravidelne zúčastňovali na súvisiacich pracovných skupinách a aktívne obhajovali priority Bratislavského samosprávneho kraja vychádzajúce z Programového vyhlásenia BSK. Inštitút taktiež pripravil podrobný dotazník energetickej náročnosti, s ktorým sme oslovili zariadenia v správe BSK. Po prvýkrát v histórii Úradu BSK sme týmto spôsobom sme vytvorili podklad pre sledovanie skutočnej spotreby zariadení, vďaka čomu bude možné lepšie nastavenie našich budúcich investícií v oblasti energetickej efektívnosti budov.

Obrázok 1 Väzby BSK vs. Inštitútu regionálnej politiky BK s jeho vnútorným usporiadaním

Zdroj: BSK

Rada pre rozvoj vidieka Bratislavského kraja

OSÚRaRP nadviazal kontakty s regionálnou anténou už v roku 2018 so zámerom vytvorenia Rady pre rozvoj vidieka Bratislavského kraja, ktorá mala združovať všetkých významných aktérov rozvoja vidieka na území kraja. Zo strany OSÚRaRP bol vypracovaný predbežný zoznam navrhovaných členov, medzi ktorými významnú časť tvorili zástupcovia verejno-súkromných partnerstiev z územia Bratislavského kraja, ktoré získali štatút Miestnej akčnej skupiny (ďalej len „MAS“). Oficiálne stretnutie Rady pre rozvoj vidieka sa nezrealizovalo aj z dôvodu dodatočného schvaľovania žiadostí o získanie štatútu MAS pre verejno-súkromné partnerstvá, ktoré bolo ukončené dňa 21.12.2018. Zástupcovia OSÚRaRP sa ale v priebehu mája 2018 stretli so zástupcami v tom čase schválených MAS a so zástupcami regionálnej antény, pričom sa diskutovalo nielen o témach fungovania MAS počas programového obdobia 2014 – 2020, ale aj možnosti spolupráce medzi BSK a MAS. V priebehu roku 2019 sa zástupcovia OSÚRaRP spolu s ďalšími partnermi zúčastňovali rokovaní a príprav strategických dokumentov pre nové programové obdobie 2021 – 2027. **V súvislosti s prípravou nového programového obdobia 2021 – 2027 a s ňou spojený vznik Rady partnerstva pre Integrovanú územnú stratégiu Bratislavského kraja, ktorá na seba prebrala aj úlohy plánované pre Radu rozvoja vidieka bol vznik Rady pre rozvoj vidieka vyhodnotený ako nepotrebný.**

Rada partnerstva pre Integrovanú územnú stratégiu Bratislavského kraja

Základným dokumentom, ktorý bude upravovať čerpanie finančných prostriedkov z európskych zdrojov v budúcom programovom období pre BSK, je Integrovaná územná stratégia Bratislavského kraja na roky 2021 – 2027 (ďalej len „ISÚ“). Predstavuje základný multisektorový plánovací a vykonávací dokument s cieľom komplexne riešiť potreby rozvoja samosprávneho kraja. Na jeho prípravu, spracovanie, realizáciu, monitorovanie a hodnotenie bolo potrebné na základe čl. 6 všeobecného nariadenia, Delegovaného nariadenia Komisie (EÚ) č. 240/2014 zo 7. januára 2014 o európskom kódexe správania pre partnerstvo v rámci európskych štrukturálnych a investičných fondov (ďalej len „EŠIF“) zriadiť Partnerstvo predstavujúce regionálnu platformu územnej spolupráce. V priebehu roka 2019 prebehli viaceré diskusie medzi predstaviteľmi zástupcov všetkých samosprávnych krajov (SK8), predstaviteľmi ZMOS a štátnym metodikom za účelom pripomienkovania,

ujasnenia a nastavenia podmienok vzniku Rady partnerstva tak, aby sa vytvoril jednotný legislatívny rámec vhodný pre všetky samosprávne kraje.

Samotný vznik a začiatok činnosti Rady partnerstva BSK spadá do druhej polovice roka 2020. Rada partnerstva predstavuje regionálnu platformu, zloženú z 56 členov zastupujúcich jednak samosprávny kraj, miestnu územnú samosprávu (mestá, obce a združenia obcí) a štát, ale aj podnikateľský a akademický sektor, školstvo a občiansku spoločnosť v našom území. **Riadnymi členmi Rady partnerstva sú aj zástupcovia všetkých MAS BSK.** Za účelom tvorby pracovných organizačných rámcov Rady partnerstva bolo zriadených 6 tematických komisií, ktoré majú dokopy 93 členov (I. Udržateľná doprava: 7, II. Školstvo a vzdelávanie: 15 + II. Veda, výskum, inovácie: 14, III. Cestovný ruch a kultúra: 14, IV. Zdravotníctvo: 6, V. Sociálna oblasť: 18, VI. Životné prostredie: 23) z toho niektorí členovia sú zároveň členmi samotnej Rady partnerstva. Rada partnerstva je zodpovedná za prípravu a implementáciu ISÚ na roky 2021 – 2027, ktorá predstavuje implementačný nástroj Programu hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja pre BSK (ďalej len „PHRSR“) vo vzťahu k využitiu EŠIF, prípadne iných externých zdrojov. Bude slúžiť na schvaľovanie vybraných projektových zámerov určených na financovanie v novom programovom období 2021-2017. Rada partnerstva na seba zároveň prevzala úlohy plánované pre Radu a rozvoj vidieka.

Od decembra 2020 do marca 2021 prebiehala aktualizácia projektových zásobníkov miest, obcí, mestských častí a sociálno-ekonomických partnerov. Následne boli zástupcovia v Rade partnerstva a tematických komisiách informovaní o kľúčových oblastiach podpory rozvoja jednotlivých okresov BSK, ktoré vzišli z projektových zásobníkov a analýzy územia. V súčasnosti prebieha proces tvorby multikriteriálnej analýzy.

Prenos znalostí a informačné akcie

Regionálna anténa Národnej siete rozvoja vidieka pre Bratislavský kraj

V oblasti posilnenia informovanosti subjektov pôsobiacich v BSK pokračovala v roku 2020 vo svojej činnosti Regionálna anténa Národnej siete rozvoja vidieka pre Bratislavský kraj (ďalej len „Anténa“). Anténou pre Bratislavský kraj je spoločnosť Cemi, s.r.o., ktorá predstavuje profesionálnu organizáciu s hlavným cieľom napomáhať efektívnejšiemu čerpaniu externých zdrojov v rámci Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020. Anténa v roku 2020 zorganizovala 4 školenia zamerané na možnosti čerpania finančných prostriedkov v PRV SR 2014 – 2020 a dokopy 6 vzdelávacích aktivít.

Tabuľka 1 Aktivity regionálnej antény Národnej siete rozvoja vidieka pre Bratislavský kraj za rok 2020

Aktivita	Názov
Školenia	Povinnosti a postupy prijímateľa v súvislosti s realizáciou projektov v rámci PRV SR 2014 – 2020 (28.1.2020)
	Integrovaná produkcia ako nástroj PRV SR 2014 – 2020 (3.3.2020)
	Podopatrenie 4.3 - Podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo a prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva PRV SR 2014 – 2020 (12.8.2020)
	Kalkulácia nákladov, tok finančných prostriedkov a platná legislatíva pri tvorbe pracovných miest vo vzťahu k PRV SR 2014 – 2020 (28.9.2020)

Vzdelávacie aktivity	BOZP s ohľadom na nové inovatívne technológie s možnosťou realizácie v rámci podopatrenia 6.1 a 6.3 PRV SR 2014 – 2020 (10.6.2020)
	Ukážka dobrej praxe z PRV SR 2014 – 2020 priamo u farmára (26.6.2020)
	Žiadosť o platbu v rámci PRV SR 2014 – 2020 (3.8.2020)
	Strednodobé hodnotenie stratégií CLLD pre zástupcov MAS Bratislavského kraja (16.9.2020)
	Strednodobé hodnotenie stratégií CLLD pre zástupcov MAS Bratislavského kraja (24.9.2020)
	Strednodobé hodnotenie stratégie CLLD pre zástupcov MAS Bratislavského kraja II. časť (5.10.2020)

Zdroj: nsrv.sk, 2021

Od januára do konca apríla 2021 zároveň Anténa úspešne zorganizovala 1 seminár zameraný na podporu investícií do poľnohospodárskych podnikov a dve stretnutia tematickej pracovnej skupiny pre LEADER/CLLD.

Projekt „PoliRural“

Projekt "PoliRural - na budúcnosť orientovaný kolaboratívny rozvoj politík pre vidiecke oblasti a ľudí" je trojročný výskumný medzinárodný projekt financovaný Európskou komisiou cez výskumný a inovačný program Horizont 2020. Odštartoval už v júni 2019 pod koordináciou Českej zemедelskej univerzity v Prahe. Predstavuje platformu zberu informácií o problémoch a možnostiach zatraktívnenia vidieckeho prostredia. PoliRural bol vyvinutý ako reakcia na potrebu strategického prístupu k rozvoju vidieka a na Slovensku je pod gesciou Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre.

Dňa 5. 8. 2020 sa uskutočnilo osobné stretnutie s predstaviteľmi (Ing. Mária Behanovská, predsedníčka Občianskeho združenia Vidiecky parlament na Slovensku, prof. Ing. Zuzana Palková, PhD. z Slovenskej poľnohospodárskej univerzity v Nitre; Mgr. Martin Kvak, poverený administratívou pre projekt PoliRURAL) projektu Polirural v priestoroch Úradu BSK. Informačný súhlas so zapojením sa do projektu zo strany BSK bol podpísaný 11.8.2020.

V septembri 2020 sa zástupca BSK zúčastnil otvorenia participatívneho a inkluzívneho procesu tvorby projektu „**PoliRural – Vízia pre atraktívnejší vidiek**“. Otvorenie sa uskutočnilo vo výstavných priestoroch Národnej rade Slovenskej republiky (NR SR). Podujatie bolo zároveň súčasťou 17. ročníka Dňa vidieka v NR SR pod názvom „Ekonomicky rastúci vidiek“. Projekt „PoliRural – formovanie vízie pre atraktívnejší vidiek“ bol aj súčasťou programu XI. Fóra Vidieckeho parlamentu na Slovensku, ktorý sa uskutočnil online formou dňa 23.10.2020 a tiež bol zástupca BSK účastný tohto fóra.

V rámci tvorby vízie pre atraktívnejší BSK sa zástupca BSK v roku 2020 zúčastnil workshopu zameraného na možnosti a inšpirácie ako rozvíjať vidiek. Začiatkom roka 2021 absolvoval ďalšie 2 workshopy zamerané na vypracovanie vízie pre atraktívnejší vidieka a reštart vidieka po dopade pandémie koronavírusu.

Vízia pre rozvoj vidieka má slúžiť ako východiskový podklad pre prijímanie rozhodnutí na rôznych úrovniach s cieľom lepšie čeliť existujúcim a novo sa otvárajúcim výzvam na vidieku, posilniť postavenie

vidieckych obyvateľov a vidieckych oblastí. Ide o prekročenie tradičného sektorového myslenia a pretavenia ho do spoločného úsilia zjednocujúceho rôznych aktérov pod spoločným cieľom.

Medzi výsledky projektu PoliRural za rok 2020 patrí SWOT analýza silných a slabých aspektov slovenského vidieka, so zámerom lepšie porozumieť tomu, čo robí vidiecke oblasti a profesie atraktívne alebo neatraktívne pre usadené obyvateľstvo, ako aj pre nedávnych alebo potenciálnych nováčikov. Od začiatku roka 2021 boli zároveň publikované 3 hĺbkové správy (uplatňovania politiky EÚ na Slovensku, občianska angažovanosť/ participácia a diverzifikácia vidieckej ekonomiky) a jedna analýza týkajúca sa dopadov COVID-19 na vidiek.

Informačné aktivity OSÚRaRP

V priebehu septembra 2020 sa zástupcovia OSÚRaRP zúčastnili na všetkých stretnutiach Združení miest a obcí (ďalej len „ZMO“) ako Regionálneho združenia obcí Podunajskej oblasti, Združenia miest a obcí Malokarpatského regiónu, Združenia obcí Záhorskej oblasti a Regionálne združenie starostov mestských častí hlavného mesta Slovenskej republiky, na ktorých sa prezentovali aktuálne informácie ohľadom nasledujúcich záležitostí:

- Súčasný stav prípravy PHRSR BSK 2021-2027
- Rada partnerstva – samosprávna komora (vytváranie Rady partnerstva a tematických skupín, voľba zástupcu do samosprávnej komory)
- Súčasný stav prípravy Kohéznej politiky na nové programové obdobie
- Revízia IROP (aktuálny stav a oprávnenosť)
- Recovery Assistance for Cohesion and the Territories of Europe (ďalej len „REACT – EÚ“)
- Koncept SMART škôl (SMART škola ako zelená, digitálna, partnerská, inkluzívna a otvorená škola, Zber a analýza dát o školstve na území BSK)
- Koncepcia územného rozvoja cyklotrás BSK (ďalej len „Cyklokoncepcia BSK“)
- BRDS (Voľba hodnotiteľa BRDS)

Po vzniku Rady partnerstva a jej tematických komisií sa v roku 2021 zamestnanci OSÚRaRP a predstavitelia ZMO stretávali na pravidelnej báze pričom hlavnou témou stretnutí boli priebežné výstupy tematických komisií zo spracovávania zásobníka projektových zámerov celého územia Bratislavského kraja v jednotlivých sektorových politikách.

V rámci **revízie IROP a projektov rozširovania kapacít ZŠ** sa dňa 20.1.2020 v priestoroch Úradu BSK uskutočnilo veľké stretnutie k rozširovaniu kapacít ZŠ, kde sa informovalo o stave pripravenosti projektov (stav projektovej dokumentácie, územného a stavebného konania) a uzavretí zoznamu projektov, ktoré budú do revízie zapojené. V priebehu prvého polroka 2020 prebiehali aj ďalšie (prevažne osobné) stretnutia k pripravovaným projektom za účelom dopĺňanie informácií o projektoch. V druhej polovici roka sa komunikovalo prevažne s Ministerstvom pôdohospodárstva ako riadiacim orgánom IROPu ohľadne 18 projektov zapojených do revízie IROP a bola im poskytovaná súčinnosť pri argumentácii, prečo práve týchto 18 projektov.

Miestne akčné skupiny

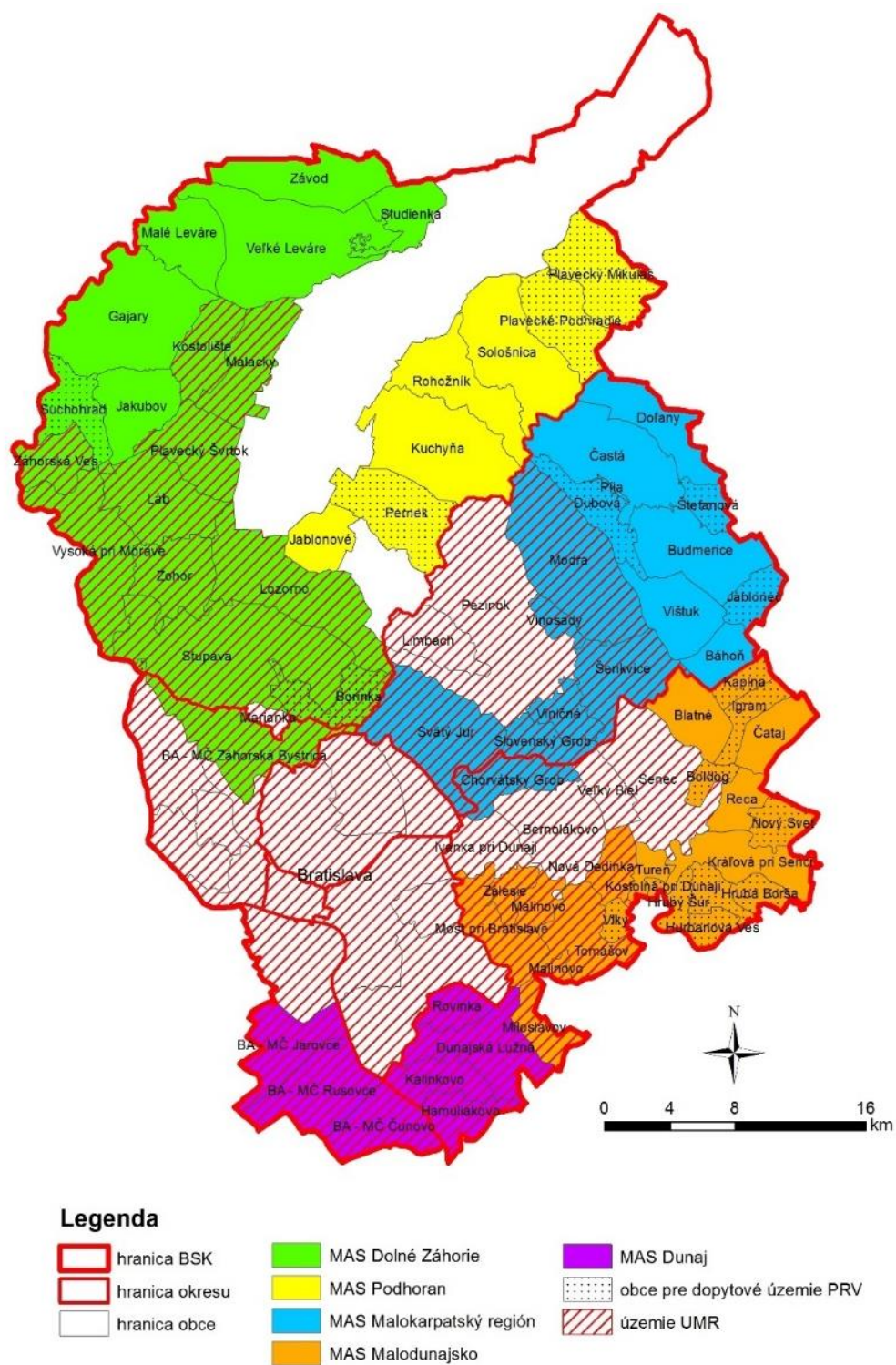
V súčasnosti je vytváranie miestnych akčných skupín (ďalej len „MAS“) podľa princípov prístupu **LEADER** jeden z najmodernejších nástrojov sieťovania aktérov v oblasti rozvoja vidieka v EÚ. Na území

BSK bol tento nástroj implementovaný prvýkrát až v programovacom období 2014 – 2020. MAS³ predstavuje zoskupenie zástupcov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov. MAS je právnickou osobou podľa zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov, má schválenú stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelený štatút MAS. V rámci **Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 (PRV)** bolo na podporu uskutočňovania operácií v rámci stratégií MAS pre Bratislavský kraj vyčlenených 3 174 021 EUR z Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre rozvoj vidieka. Z **Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020 (IROP)** to bolo 1 000 000 EUR z Európskeho fondu regionálneho rozvoja. **Celkové verejné výdavky vrátane štátneho spolufinancovania na podporu MAS v Bratislavskom kraji z PRV a IROP dosiahli pre obdobie 2014 - 2020 hodnotu 7 551 888,86 EUR.**

³ **Kritériá pre vytvorenie MAS, platné k 11.6.2021:**

- Počet obyvateľov MAS musí byť vyšší ako 10 000 a nižší alebo rovný ako 150 000.
- Hustota obyvateľstva celého územia MAS nesmie byť vyššia ako 150 obyv./km² – hustota sa vypočíta vydelením celkového počtu obyvateľov MAS celkovou rozlohou územia MAS⁶ (údaje k 31.12.2014).
- Minimálny počet obcí tvoriacich MAS je 7 (obce môžu byť zastúpené aj združením, príp. mikroregiónom). Ak je obec zastúpená združením, prípadne mikroregiónom, nemôže súčasne vystupovať ako samostatný člen MAS.
- MAS má právnu subjektivitu, t. z. je zastúpená občianskym združením v zmysle zákona č. 83/1990 Zb. o združovaní občanov v znení neskorších predpisov.
- MAS má vytvorenú minimálnu štruktúru orgánov a ich právomocí v súlade s kapitolou 6.1.4 Systému riadenia CLLD (LEADER a komunitný rozvoj) pre programové obdobie 2014- 2020.
- MAS je zoskupenie predstaviteľov verejných a súkromných miestnych spoločensko-hospodárskych záujmov, v ktorých na úrovni rozhodovania nemajú ani orgány verejnej moci, ani žiadna záujmová skupina viac ako 49% hlasovacích práv.
- Členovia MAS musia pôsobiť na území MAS, t. z. mať na území MAS trvalý alebo prechodný pobyt, sídlo alebo prevádzku.
- Z podpory sú vylúčené všetky krajské mestá s výnimkou prímestských častí Bratislavy a Košíc do 5000 obyvateľov (vrátane).
- Z podpory sú vylúčené aj obce s počtom obyvateľov nad 20 000, tieto môžu byť súčasťou MAS, ale nemôžu byť príjemcom podpory, príjemcom podpory tiež nemôžu byť organizácie nimi zriadené, pričom subjekty z ich územia môžu byť príjemcom podpory.
- MAS má vypracovanú stratégiu miestneho rozvoja vedeného komunitou (stratégia CLLD) s jasne formulovanými cieľmi a opatreniami, ktoré budú prispievať k podpore miestneho rozvoja. Stratégia CLLD obsahuje definované povinné časti a je vypracovaná v súlade s Metodickým pokynom na spracovanie stratégie CLLD.
- Územie MAS, na ktoré sa vzťahuje stratégia, pokrýva súvislé územie ohraničujúce katastre všetkých zahrnutých obcí, akceptovanou výnimkou môže byť, ak je súvislosť územia prerušená vojenským obvodom.
- Stratégia CLLD vypracovaná MAS je multifondová – zahŕňa opatrenia financované z EPFRV, ako aj z EFRR.

Obrázok 2 Mapa Verejno-súkromných partnerstiev v Bratislavskom kraji, ktoré na uchádzali o štatút MAS

Zdroj: BSK

O štatút MAS sa v programovom období 2014 – 2020 uchádzali 4 občianske združenia: Dolné Záhorie, Podhoran, Malokarpatský región a Malodunajsko. OSÚRaRP intenzívne pripomienkoval a komunikoval s Riadiacim orgánom pre PRV SR 2014 – 2020 (ďalej len „RO PRV SR 2014 – 2020“) ohľadom prepracovania systému financovania miestnych akčných skupín, ktorý by zabezpečil podporu vyššieho počtu OZ na území Bratislavského kraja. Napriek skutočnosti, že tieto pripomienky neboli zo strany RO PRV SR 2014 - 2020 v roku 2016 akceptované, aktuálne nastavenie systému výberu miestnych akčných skupín podľa poslednej výzvy na predkladanie žiadostí o schválenie stratégie miestneho rozvoja vedeného komunitou a udelenia štatútov MAS zo dňa 02.05.2017 aspoň do určitej miery spĺňalo pôvodné pripomienky OSÚRaRP. Občianske združenia sa o štatút MAS uchádzali na základe výzvy č. 21/PRV/2017 a na základe systému riadenia CLLD (Dodatok č. 5). Po hodnotení vypracovaných stratégií miestneho rozvoja **získali štatút MAS v bratislavskom kraji všetky 4 občianske združenia: Dolné Záhorie, Podhoran, Malokarpatský región a Malodunajsko, pričom MAS Malodunajsko bola dodatočne schválená až 21.12.2018**

Tabuľka 2 Zoznam obcí združených v MAS na území BSK pre programové obdobie 2014 - 2020

P.č.	Malodunajsko	Dolné Záhorie	Malokarpatský región	Podhoran
1	Blatné	Borinka	Báhoň	Jablonové
2	Boldog	Gajary	Budmerice	Kuchyňa
3	Čataj	Jakubov	Chorvátsky Grob	Pernek
4	Hrubá Borša	Kostolište	Častá	Plavecké Podhradie
5	Hrubý Šúr	Láb	Doľany	Plavecký Mikuláš
6	Hurbanova Ves	Lozorno	Dubová	Rohožník
7	Igram	Malé Leváre	Jablonec	Sološnica
8	Kaplňa	Plavecký Štvrtok	Modra	Plavecký Peter
9	Kostolná pri Dunaji	Studienka	Píla	Prievaly
10	Kráľová pri Senci	Stupava	Slovenský Grob	Cerová
11	Malinovo	Suchohrad	Svätý Jur	Jablonica
12	Miloslavov	Veľké Leváre	Šenkvice	Osuské
13	Most pri Bratislave	Vysoká pri Morave	Štefanová	Hradište pod Vrátnom
14	Nová Dedinka	Záhorská Ves	Viničné	Prietrž
15	Nový Svet	Závod	Vinosady	Hlboké
16	Reca	Zohor	Vištuk	
17	Tomášov	Malacky		
18	Tureň	Záhorská Bystrica		
19	Vlky			
20	Zálesie			

Zdroj: BSK

Každej MAS boli schválené finančné prostriedky na fungovanie kancelárie a následnú projektovú činnosť. Oblasť možnej podpory projektov sú nasledovné:

- Investície do hmotného majetku – podpora na investície do poľnohospodárskych podnikov, podpora pre investície na spracovanie/uvádzanie na trh a/alebo vývoj poľnohospodárskych výrobkov, podpora na investície do infraštruktúry súvisiacej s vývojom, modernizáciou alebo prispôbením poľnohospodárstva a lesného hospodárstva
- Podpora na investície do preventívnych opatrení zameraných na zníženie následkov pravdepodobných prírodných katastrof, nepriaznivých poveternostných udalostí a katastrofických udalostí
- Pomoc na začatie podnikateľskej činnosti pre mladých poľnohospodárov, pomoc na začatie podnikateľskej činnosti na rozvoj malých poľnohospodárskych podnikov, podpora na investície do vytvárania a rozvoja nepoľnohospodárskych činností
- Podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania všetkých druhov infraštruktúr malých rozmerov vrátane investícií do energie z obnoviteľných zdrojov a úspor energie, podpora na investície do rekreačnej infraštruktúry, turistických informácií a do turistickej infraštruktúry malých rozmerov na verejné využitie, podpora na investície do vytvárania, zlepšovania alebo rozširovania miestnych základných služieb pre vidiecke obyvateľstvo vrátane voľného času a kultúry a súvisiacej infraštruktúry
- Podpora na prevenciu škôd v lesoch spôsobených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami, podpora na obnovu lesov poškodených lesnými požiarimi a prírodnými katastrofami a katastrofickými udalosťami, podpora na investície do zlepšenia odolnosti a environmentálnej hodnoty lesných ekosystémov, podpora investícií do lesníckych technológií a spracovania, podpora do mobilizácie lesníckych výrobkov a ich uvádzania na trh
- Podpora na zriaďovanie a prevádzku operačných skupín Európskeho inovačného partnerstva zameraných na produktivitu a udržateľnosť poľnohospodárstva, podpora na pilotné projekty a na vývoj nových výrobkov, postupov, procesov a technológií, spolupráca medzi malými hospodárskymi subjektmi pri organizácii spoločných pracovných procesov a spoločnom využívaní zariadení a zdrojov a pri rozvoji služieb v oblasti cestovného ruchu/ich uvádzania na trh, podpora na horizontálnu a vertikálnu spoluprácu medzi subjektmi dodávateľského reťazca pri zriaďovaní a rozvoji krátkych dodávateľských reťazcov a miestnych trhov

Rozvojové stratégie MAS sa v súčasnom programovom období implementujú kombináciou finančných prostriedkov z Programu rozvoja vidieka 2014 – 2020 a Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020.

Základná alokácia pre MAS na území Bratislavského samosprávneho kraja predstavuje sumu **5 210 383,82 EUR**, pričom výška sumy z alokačnej časti PRV je vo výške **4 023 980, 80 EUR** a výška sumy z alokačnej časti IROP je vo výške **1 186 403, 02 EUR**.

Tabuľka 3 Zoznam schválených MAS s alokáciami na implementáciu rozvojových stratégií
v programovom období 2014 – 2020

Názov MAS	IČO	Základná alokácia MAS (PRV + IROP) v €	Alokácia časť PRV v €	Alokácia časť IROP v €
Malokarpatský región	42364892	1 294 430,51	1 024 757,49	269 673,02
Podhoran	45013284	1 129 531,31	795 101,31	334 430,00
Dolné Záhorie	42365511	1 753 117,00	1 389 817,00	363 300,00
Malodunajsko	42360021	1 033 305,00	814 305,00	219 000,00
Spolu		5 210 383,82	4 023 980,80	1 186 403,02

Zdroj: BSK

V súvislosti s niekoľkoročným administratívnym meškaním naštartovania procesov schvaľovania integrovaných stratégií MAS na SR, verejno-súkromné partnerstvá na území BSK začali vyhlasovať výzvy na predkladanie projektov konečným prijímateľom prvýkrát až počas roka 2019.

V druhej polovici roka 2020 sa Inštitút venoval zisťovaniu aktuálnemu stavu a potrebám miestnych akčných skupín na území kraja s cieľom pripraviť vyjednávaciu pozíciu v oblasti LEADER pre nové programové obdobie 2023 – 2027, ktorej zvoleným zástupcom sa stal vedúci Inštitútu Martin Hakel. Uskutočnili sa viaceré stretnutia zástupcov BSK a predstaviteľov MAS, z ktorých bolo dôležité najmä pracovné stretnutie zo dňa 12.8.2020, v súvislosti s nastavením podmienok fungovania miestnych akčných skupín na území BSK v novom programovom období 2021 – 2027, ktoré zahŕňalo témy, ako:

- Územná podoba MAS v BSK (záujem obcí spolupracovať do budúceho obdobia).
- Navýšenie finančných prostriedkov pre MAS v rámci BSK.
- Financovanie MAS z jedného fondu a nie z dvoch ako je to v súčasnom období.
- Zmena alebo zrušenie pravidla, ktoré určuje, že hustota územia MAS musí byť menej ako 150 obyv./km².
- Poskytnutie celej alokácie miestnej akčnej skupine už na začiatku implementácie stratégie
- Požiadavka maximálneho preplácania paušálnych výdavkov - požiadavka 100 % financovania chodu kancelárie + 100 % preplatenie miezd zamestnancov na celé obdobie fungovania MAS.
- Potreba financovania miezd zamestnancov MAS od podania žiadosti a zároveň zabezpečenie stabilnej a dostatočnej výšky finančných prostriedkov pre zamestnancov MAS.
- Pravidlá pri zostavovaní rozvojových stratégií
- Možnosť pri zostavovaní stratégií vytvoriť zásobník projektov na príslušné programové obdobie.
- Zabezpečenie dodržiavania stanovených lehôt všetkých procesov na národnej úrovni: výberový proces MAS, kontrola a preplácanie chodu MAS a projektov a pod..
- Zníženie administratívnej záťaže v súvislosti s kontrolou projektov na RO
- Požiadavka preplácania projektov pre verejný sektor a neziskový sektor na úrovni 100%.
- Zlepšenie podmienky čerpania finančných prostriedkov cez MAS aj pre súkromný sektor.

Tabuľka 4 Súhrnné výsledky činnosti MAS za rok 2020

Názov MAS	MAS Malodunajsko		MAS Dolné Záhorie		MAS Malokarpatský región		MAS Podhoran	
	IROP	PRV	IROP	PRV	IROP	PRV	IROP	PRV
Počet vyhlásených výziev za rok 2019	-	-	4	4	1	8	6	8
Počet predložených projektov	-	-	7	11	0	5	3	11
Počet podporených projektov	-	-	1	0	0	0	1	0
Počet realizovaných projektov	-	-	0	0	0	0	0	0

Zdroj: BSK

Činnosť MAS Malodunajsko

V súčasnosti prebieha úplná reštrukturalizácia procesov a vedenia skupiny. Predkladanie výziev na rok 2021 bolo z vyššie uvedených dôvodov zrušené.

Činnosť MAS Malokarpatský región

MAS OZ Malokarpatský región vyhlásila za rok 2020 8 výziev z PRV, v rámci ktorých bolo predložených 5 projektov so ŽoNFP. V súčasnosti prebieha ich vyhodnotenie. V rámci IROP vyhlásila MAS 1 výzvu, avšak k tej nebol predložený žiaden projekt. Zároveň v roku 2020 OZ Malokarpatský región v rámci Výzvy na chod MAS podalo ŽoP vo výške 38 124, 42 eur. Tieto prostriedky boli vyplatené PPA. Zároveň prebehla kontrola PPA na mieste. MAS v roku 2020 nominovala zástupcu do Rady partnerstva na BSK a zástupcov do pracovných skupín Rady partnerstva BSK.

Činnosť MAS Dolné Záhorie

MAS Dolné Záhorie vyhlásilo v priebehu roka 2020 8 výziev (4IROP/2PRV). Výzvy z IROP boli zamerané na aktivity: komunitné sociálne služby, terénne a ambulantné služby, podpora podnikania a inovácií, ZRUŠENÁ a zvyšovanie bezpečnosti a dostupnosti sídiel. Dokopy pripravila 10 protokolov o výbere Žiadostí o príspevok z IROP z uzavretých hodnotiacich kôl výziev, vypracovala 4 záverečné správy z výziev PRV, pripravila 2 žiadosti o platbu za chod MAS a sprevádzala 2x kontrolu na mieste na žiadosť o platbu. Ďalej zorganizovala 14 x odborných hodnotení prijatých žiadostí, formálnu administratívnu kontrolu jednotlivých žiadostí o NFP k uzavretým výzvam PRV ako aj o príspevok k uzavretým hodnotiacim kolám výziev IROP. Vykonaná bola administratívna kontrola 18 žiadostí v rámci výziev PRV a IROP a priebežne počas celého roka boli organizované konzultačné dni k výzvam a výjazdy k potenciálnym žiadateľom. Kancelária MAS poskytovala konzultácie žiadateľom k vyhláseným výzvam a ich podmienkam. MAS Dolné Záhorie v mesiaci jún 2020 zrealizovala s odborníkom školenie k výzvam IROP na tému Verejné obstarávanie pre podnikateľský sektor. V mesiaci august sa konalo pracovné stretnutie so zástupcami BSK v súvislosti s nastavením podmienok fungovania MAS na území BSK v novom programovom období 2021-2027 a ohľadom riešenia spoločných problémov. V mesiaci september prebehli pracovné stretnutia s dodávateľom novovytvorenej služby – webovej aplikácie – mapy. V septembri 2020 sa podieľala na organizovaní podujatia „Mimoriadna jazda veteránskym motorovým vlakom z Bratislavy cez Zohor, Vysokú pri Morave až do Záhorskej Vsi“ - súčasťou ktorej bol sprievodný program v jednotlivých obciach na trati, v ktorom MAS spolupracovala s veteránskym

klubom ako spoluorganizátor a zároveň vytvorila prezentačné materiály o MAS a území MAS, stratégii CLLD. Zároveň sa v septembri viackrát stretli predstavitelia MAS s partnermi z Dolného Rakúska (Marcus Weindl a Herman Hansy) - Region Marchfeld (MAS), kde boli témami najmä spolupráca do budúcnosti, spoločné aktivity a projekty v cezhraničnom regióne, regionálna stratégia MAS Dolné Záhorie a LEADER Region Marchfeld. V mesiacoch september až november 2020 sa pripravovali aktivity do spoločného cezhraničného projektu s rakúskymi partnermi, ktorí bol na konci novembra podaný. Cieľom projektu je zvýšiť povedomie a zatriktívnenie regiónu Dolné Záhorie prostredníctvom zážitkových ciest za kultúrou a prírodou, propagácia turistických ponúk, zaujímavostí v záujmovom území, sieťovanie a spolupráca subjektov v prihraničnom regióne s cieľom vytvorenia atraktívnej ponuky a destinácie pre návštevníkov a turistov z oboch krajín.

Činnosť MAS Podhoran

MAS Podhoran v priebehu roka 2020 vyhlásila 8 výziev v rámci PRV, z toho 2 boli uzavreté z roku 2019. Celkovo prijala 11 žiadostí z PRV (vyhodnocovaných bolo 13 žiadostí, nakoľko dve žiadosti boli predložené koncom roka 2019). V rámci IROP vyhlásila 6 výziev. Celkovo prijala 3 žiadosti z IROP pre opatrenie 512, aktivita B2 - Zvyšovanie bezpečnosti a dostupnosti sídiel. Momentálne prebieha príprava Návrhu zmluvy s ReS v rámci IROP - prvej schválenej žiadosti. Realizované zatiaľ neboli žiadne projekty. MAS pripravuje spoločnú mapovú aplikáciu do mobilov na oblasť Záhoria pre turistov o významných a zaujímavých prírodných miestach a kultúrnych pamiatkach.

Bratislavská regionálna dotačná schéma (ďalej len „BRDS“) na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka na rok 2020

V decembri 2019 bola vyhlásená v poradí piata výzva na podávanie žiadostí o dotáciu z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka na rok 2020, Alokovaných bolo 260 000,00 EUR.

Výzva obsahovala tri oblasti podpory:

1. **Životné prostredie a verejná infraštruktúra**, v rámci ktorej sú definované opatrenia na rozvoj zelenej infraštruktúry a vodozádržných opatrení v mestách a obciach v rámci BSK, ako aj drobné prvky verejnej infraštruktúry (v zmysle modernizácie a revitalizácie verejných priestranstiev), pričom verejná infraštruktúra môže predstavovať maximálne 30% z celkových výdavkov na projekt.
2. **Regulácia komárej populácie**, v rámci ktorej budú podporené aktivity (nákup a aplikácia biologického prípravku) v súvislosti s efektívnou reguláciou komárej populácie pri obciach nachádzajúcich sa pri Morave.
3. **Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета**, v rámci ktorej budú podporené aktivity v súvislosti so vzdelávaním žiakov materských, základných a stredných škôl

V rámci týchto troch oblastí boli vo výzve definované jednotlivé opatrenia a oprávnené aktivity:

Pre projekty v rámci oblasti podpory 1. **Životné prostredie a verejná infraštruktúra** bola stanovená maximálna výška žiadanej dotácie na sumu **12 000 EUR** a minimálna výška žiadanej dotácie na sumu **5 000 EUR** s povinnou mierou **spolufinancovania na úrovni minimálne 25% z celkovej sumy projektu**. Pre oblasť podpory 2. **Regulácia komárej populácie** bola výška dotácie stanovená na maximálnu sumu **4 000 EUR** s povinnou mierou **spolufinancovania na úrovni minimálne 15% z celkovej sumy projektu**.

Pre oblasť podpory **3. Environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета** bola maximálna výška dotácie stanovená na **3 000 EUR** a minimálna výška dotácie **1 000 EUR**.

Z dôvodu rozšírenia pandémie COVID-19 a celkového zníženia rozpočtového plánu BSK však neboli podporené žiadne projekty. Následne v decembri 2020 bola vyhlásená v poradí šiesta výzva na podávanie žiadostí o dotáciu z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka na rok 2021. Táto výzva sa čiastočne zmenila, čiže niektoré opätovne podané projekty z roku 2020 zostali rovnaké, avšak museli sa posudzovať úplne nanovo (neprihliadalo sa na predošlý rok). Momentálne sú všetky projekty vyhodnotené a schválené v Zastupiteľstve.

Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu turizmu na rok 2020

V decembri 2019 bola vyhlásená v poradí piata a zároveň posledná samostatná výzva na podávanie žiadostí o dotáciu z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu turizmu na rok 2020. V oblasti podpory turizmu bolo alokovaných 140 000,00 EUR.

Ciele výzvy BRDS na podporu turizmu na rok 2020 boli definované v piatich základných bodoch:

1. Vytvárať podmienky pre zlepšenie a rozvoj atraktivít, regionálnych produktov a služieb cestovného ruchu v kraji
2. Zvyšovať kvalitu poskytovaných služieb v cestovnom ruchu
3. Podporovať riadený rozvoj destinácie v cestovnom ruchu
4. Podporovať vzájomnú synergickú spoluprácu verejného, súkromného a občianskeho sektora
5. Podporovať aktivity, ktoré prispievajú k zachovaniu kultúrneho, historického a prírodného dedičstva v kraji so významným dopadom na rozvoj cestovného ruchu

V rámci týchto oblastí boli vo výzve definované jednotlivé opatrenia a oprávnené aktivity:

Pre projekty v oblasti turizmu nemohla výška poskytnutej dotácie presiahnuť **8 000 EUR**. Každý žiadateľ mohol podať iba jednu žiadosť v rámci tejto výzvy, pričom **výška minimálneho spolufinancovania bola 20% z celkového rozpočtu projektu** uvedeného v žiadosti o poskytnutie dotácie. Maximálna výška poskytnutých dotácií poskytnutá jednému žiadateľovi zo všetkých dotačných schém BSK nesmela prekročiť **20 000 EUR** v jednom rozpočtovom roku. Z prostriedkov dotácie bola možná refundácia nákladov spojených s prípravou aktivít, na ktoré je požadovaná dotácia schválená, a ktoré sa realizovali v danom kalendárnom roku a predkladaný projekt nemohol byť spolufinancovaný z iných prostriedkov rozpočtu BSK, ani z iných dotačných schém BSK.

Z dôvodu rozšírenia pandémie COVID-19 a celkového zníženia rozpočtového plánu BSK však neboli podporené žiadne projekty. Následne v roku 2020 nebola vyhlásená ďalšia samostatná výzva BRDS na podporu turizmu, nakoľko došlo k zániku oddelenia turizmu na BSK, pričom agendu prebral Inštitút. Inštitút pripravil aj nové znenie výzvy v rámci Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu ochrany životného prostredia a rozvoja vidieka na rok 2021. Hlavnou zmenou oproti minulým rokom bolo začlenenie Schémy na podporu turizmu do Schémy na podporu ochrany životného prostredia a rozvoja vidieka. Zlúčením schém bude BSK k ochrane životného prostredia a rozvoju vidieka lepšie prispievať aj prostredníctvom podpory udržateľného turizmu na území kraja. Výzva bola otvorená pre tri oblasti: životné prostredie, turizmus, environmentálna výchova, vzdelávanie a osвета. Najväčší dôraz bol kladený na adaptačné a mitigačné opatrenia ako reakcia na klimatické zmeny prostredníctvom budovania prvkov zelenej a modrej infraštruktúry a budovaniu vodozádržných opatrení. V rámci turizmu bolo podporované budovanie cyklistickej a vodnej infraštruktúry. Samotná výzva bola vyhlásená dňa 20.12.2020 a bola otvorená do 15.2.2021. Momentálne sú projekty vyhodnotené a schválené v Zastupiteľstve BSK.

Bratislavská regionálna dotačná schéma na podporu kultúry na rok 2020

Obnova kultúrnych pamiatok je jednou z dôležitých aktivít ochrany a rozvoja kultúrneho dedičstva v BSK. Aktivity zamerané na obnovu kultúrnych pamiatok boli predmetom výzvy Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry na rok 2020, vyhlásenej v decembri 2019 s alokovanými finančnými zdrojmi vo výške maximálne 440 000,00 EUR.

V rámci BRDS na podporu kultúry na rok 2020, boli definované štyri ciele:

- Stimulovať rozvoj kultúrneho života a umeleckej tvorby a sprístupňovať kultúrne hodnoty pre obyvateľov a návštevníkov kraja
- Vytvárať podmienky pre rozvoj vybraných foriem kultúrnych aktivít a umeleckej tvorby v definovanom spektre oblastí, druhov, foriem, žánrov a pre činnosť aktérov zriaďovanej aj nezriaďovanej kultúry
- Prednostne podporovať neziskové kultúrne aktivity a aktivity, s ktorými sú spojené jedinečné umelecké tvorivé prejavy a zachovanie jedinečných kultúrnych hodnôt a tradícií
- Podpora profesionálneho a rovnako aj neprofesionálneho umenia či jeho aktérov v súlade s dodržaním kvalitatívnych predpokladov a umelecky hodnotnou aktivitou

Na základe vyhlásenej výzvy bolo prijatých a administratívne schválených niekoľko projektov, avšak z dôvodu rozšírenia pandémie COVID-19 a celkového zníženia rozpočtového plánu BSK neboli podporené žiadne projekty. Následne v decembri 2020 bola vyhlásená výzva na podávanie žiadostí o dotáciu z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry na rok 2021. Táto výzva sa čiastočne zmenila, čiže niektoré opätovne podané projekty z roku 2020 zostali rovnaké, avšak museli sa posudzovať úplne nanovo (neprihliadalo sa na predošlý rok).

Webstránka s názvom „Rozvoj Bratislavského kraja“

Na podporu zberu informácií o území BK a efektívneho využitia informácií obsiahnutých v Správach PHSR, ktoré sú mestá a obce povinné poskytovať BSK (podľa zákona č. 309/2014, ktorým sa mení a dopĺňa zákon č.539/2008 o podpore regionálneho rozvoja) do 31. mája príslušného roku, bol v roku 2016 spustený web s názvom „Rozvoj Bratislavského kraja“ (<https://rozvojbsk.wordpress.com/>). Predstavuje databázu zrealizovaných projektov miest a obcí, pomocou ktorej sa prezentujú aktivity samospráv v programovacom období 2014 – 2020, aktuálne sú na portáli zverejnené všetky projekty finančne podporené z bratislavskej regionálnej dotačnej schémy. Je to unikátny spôsob zdieľania dobrých skúseností medzi obcami nielen z Bratislavského kraja. Databáza posilňuje význam monitorovania a hodnotenia projektov realizovaných v kraji.

Opatrenie č. 1.2 Podpora miestnej ekonomiky a identity územia

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatkové hodnoty	Stav po roku 2020
Počet fungujúcich regionálnych značiek	1	0
Počet udelených certifikátov regionálneho produktu	19	0
Počet fungujúcich Miestnych akčných skupín	1	4

Výsledky (na úrovni opatrení):

Počet podporených subjektov v rámci PRV SR 2014 - 2020	N/A	72
Celkový finančný objem NFP získaných do vidieckych oblastí kraja z PRV SR 2014 – 2020 (EPFRV)	N/A	12 280 315 ,00 €

Dopady (na úrovni priorít):

Zníženie úbytku obyvateľstva v okresoch Pezinok, Malacky, Senec	N/A	-4210
---	-----	-------

Regionálne značky a certifikáty regionálneho produktu

V rámci BSK boli v minulosti vytvorené dve regionálne značky: Regionálny produkt Záhorie a Regionálny produkt Malé Karpaty. Fungujúcou značkou bola donedávna iba Regionálny produkt Záhorie, ktorej platnosť certifikácia uplynula v roku 2019. Nositeľom značky je Miestna akčná skupina Podhoran ktorá má v pláne značku oživiť. Na tento účel podala ešte v roku 2019 žiadosť o pridelenie dotácie cez VÚC Trnava. Konanie o žiadosti však bolo odsunuté na september 2020 a v dôsledku vývoja situácie s pandemiou COVID-19 bola žiadosť zamietnutá. V súčasnosti hľadá MAS Podhoran iné spôsoby zabezpečenia a znovuoobnovenia regionálnej značky, o ktorú je záujem aj medzi jednotlivými podnikateľskými subjektami regiónu. MAS predpokladá, že jednou z možností ako financovať aktivity spojené s budovaním regionálnej značky, je práve čerpanie z finančných prostriedkov určených na animácie. Išlo by o finančné prostriedky určené na chod kancelárie MAS z ktorých je povinné vyčleniť 20 % na animácie, čiže na propagáciu územia. Z týchto financií by tam bolo následne možné financovať workshopy či tematické pracovné skupiny, s cieľom rozšírenia povedomia a zvýšia záujmu o značku. Do budúca plánuje MAS spoluprácu s malokarpatským regiónom, ako aj zapojenie sa do grantových výziev z TTSK a BSK VÚC, aby bolo možné získať aj ďalšie finančné prostriedky.⁴

Program rozvoja vidieka SR 2014 - 2020

Schválením Programu rozvoja vidieka SR 2014 – 2020 dňa 13. 2. 2015 Európskou komisiou sa otvorili nové možnosti financovania projektov poľnohospodárom, mladým farmárom, malým farmárom, obciam a aj občianskym združeniam. Prostredníctvom Európskeho poľnohospodárskeho fondu pre

1.1 ⁴ Viac o činnosti a výsledkoch fungovania MAS v Bratislavskom kraji sa uvádza v časti Správy: Opatrenie č.1.1 Sieťovanie, posilňovanie vzájomnej spolupráce a vzájomnej informovanosti všetkých subjektov pôsobiach v oblasti rozvoja vidieka

rozvoj vidieka (ďalej len „EPFRV“) bolo v Programe rozvoja vidieka 2014 – 2020 pre Bratislavský kraj alokovaných **35 432 740,00 EUR**.

Tabuľka 5 Celková alokácia verejných zdrojov podľa opatrení PRV SR 2014 – 2020 pre Bratislavský kraj

Číslo opatrenia	Názov opatrenia	Alokácia EPFRV pre BSK (€)
1	Prenos znalostí a informačné akcie	423 449,00
2	Poradenské služby, služby pomoci pri riadení poľnohospodárskych podnikov a výpomoci pre poľnohospodárske podniky	45 580,00
4	Investície do hmotného majetku	8 430 796,00
5	Obnova potenciálu poľnohospodárskej výroby zničeného prírodnými pohromami a katastrofickými udalosťami a zavedenie vhodných preventívnych opatrení	1 325 000,00
6	Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti	3 369 681,00
7	Základné služby a obnova dedín vo vidieckych oblastiach	886 770,00
8	Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenie životaschopnosti lesov	6 131 305,00
10	Agroenvironmentálno-klimatické opatrenie	2 600 763,00
11	Ekologické poľnohospodárstvo	620 100,00
12	Platby v rámci sústavy NATURA 2000 a podľa rámcovej smernice o vode	82 831,00
13	Platby pre oblasti s prírodnými alebo inými osobitými obmedzeniami	4 195 194,00
14	Dobré životné podmienky zvierat	2 862 000,00
15	Platby na lesnícko-environmentálne záväzky	-
16	Spolupráca	1 285 250,00
19	LEADER	3 174 021,00
20	Technická pomoc z iniciatívy členských štátov	-
Spolu		35 432 740,00

Zdroj: PRV SR 2014 – 2020

Do 31. 12. 2020 bolo v rámci BK evidovaných **297 žiadostí** o nenávratný finančný príspevok na projekty v celkovej výške 71 198 057 EUR. Žiadaná suma na spomínané projekty predstavovala **40 068 573 EUR**. Sumárny prehľad prijatých žiadostí v rámci projektových opatrení PRV SR 2014 – 2020 za BK je nasledovný: 1 žiadosť bola podaná v rámci Opatrenia 1 Prenos znalostí a informačné akcie, 4 žiadosti boli podané v rámci Opatrenia 2 Poradenské služby, služby pomoci pri riadení poľnohospodárskych podnikov a výpomoci pre poľnohospodárske podniky, 103 žiadostí bolo podaných v rámci Opatrenia 4 Investície do hmotného majetku; 54 žiadostí bolo podaných v rámci Opatrenia 6 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti, 19 žiadostí v rámci Opatrenia 7 Základné služby a obnova dedín, 4 žiadosti v rámci Opatrenia 8 Investície do rozvoja lesných oblastí a zlepšenia životaschopnosti lesov, 8 žiadostí v rámci Opatrenia 16 Spolupráca, 46 žiadostí v rámci Opatrenia 19 Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a 40 žiadostí bolo podaných v rámci Opatrenia 21. Schvaľovacími procesmi úspešne prešlo 119 projektov: 50 projektov v rámci Opatrenia 4 Investície do hmotného majetku; 24 projektov z Opatrenia 6 Rozvoj poľnohospodárskych podnikov a podnikateľskej činnosti; 9 projektov z Opatrenia 7 Základné služby a obnova dedín; 1 projekt z Opatrenia 8 Investície do rozvoja lesných oblastí, 1 žiadosť v rámci Opatrenia 16 Spolupráca, 8 žiadostí v rámci Opatrenia 19

Podpora na miestny rozvoj v rámci iniciatívy LEADER a 26 žiadostí bolo podaných v rámci Opatrenia 21.. Schválené príspevky na realizáciu projektov boli do konca roka 2020 vo výške **12 280 315 EUR**.

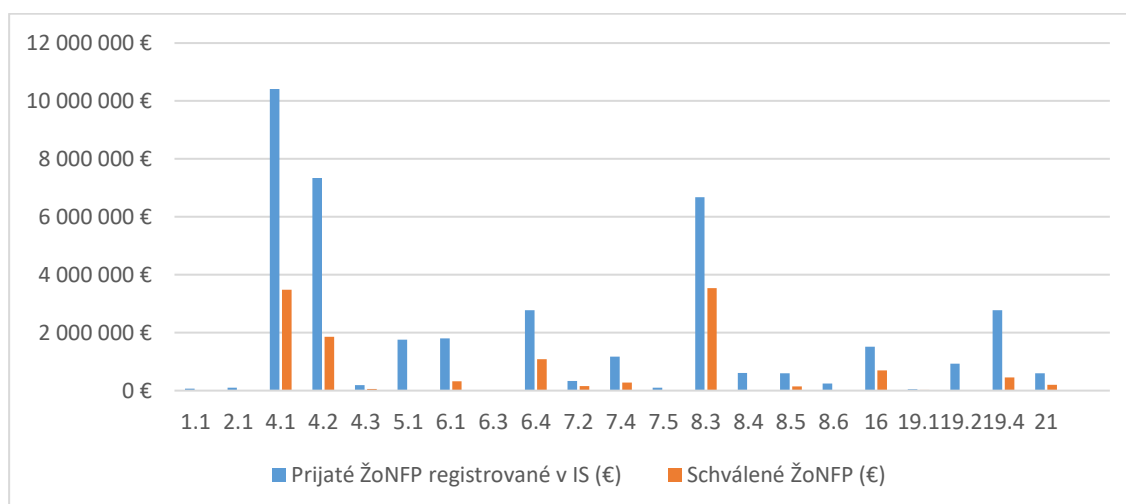
Tabuľka 6 Prehľad schválených ŽoNFP v rámci PRV SR 2014 – 2020 pre jednotlivé podopatrenia za BSK k 31.12.2020

Číslo podopatrenia	Skrátený názov podopatrenia	Prijaté ŽoNFP registrované v IS		Schválené ŽoNFP		Neschválené ŽoNFP
		Počet	Žiadaný príspevok (€)	Počet	Schválený príspevok EPFRV (€)	Počet
1.1	Vzdelávanie	1	63 994,00	N/A	N/A	1
2.1	Poradenské služby	4	105 000,00	N/A	N/A	N/A
4.1	Investície do poľnohospodárskych podnikov	67	10 416 939,00	37	3 477 746,00	21
4.2	Investície do spracovania poľnohospodárskych výrobkov	34	7 344 725,00	12	1 861 432,00	13
4.3	Investície do infraštruktúry poľnohospodárstva a LH	2	189 191,00	1	53 229,00	1
5.1	Investície do preventívnych opatrení (hydromelior.)	N/A	1 758 000,00	N/A	N/A	N/A
6.1	Mladí poľnohospodári	36	1 800 000,00	12	318 000,00	22
6.3	Malé poľnohospodárske podniky	1	15 000,00	N/A	N/A	N/A
6.4	Investície do nepoľnohospodárskej činnosti	17	2 776 318,00	12	1 079 718,00	5
7.2	Investície do infraštruktúr malých rozmerov	5	337 205,00	4	158 139,00	1
7.4	Investície do miestnych služieb pre vidiecke obyvateľstvo	12	1 172 164,00	5	282 850,00	5
7.5	Rozvoj vidieckeho cestovného ruchu	2	98 243,00	N/A	N/A	2
8.3	Prevenčia- pred lesnými požiarimi a katastrofami	1	6 674 820,00	1	3 537 655,00	N/A
8.4	Obnova lesov	1	613 867,00	N/A	N/A	1
8.5	Investície do zlepšovania odolnosti lesov	N/A	594 246,00	N/A	141 546,00	N/A

8.6	Investície do lesníckych technológií a spracovania	2	246 642,00	N/A	N/A	2
16	Spolupráca	8	1 513 498,00	1	694 523,00	1
19.1	Prípravná podpora	5	44 498,00	4	18 165,00	N/A
19.2	Vykonávanie operácií v rámci stratégie CLLD	34	927 261,00	N/A	N/A	N/A
19.4	Prevádzkové náklady a oživenie	7	2 779 748,00	4	460 039,00	3
21	Výnimočná dočasná podpora pre poľnohospodárstvo a MSP	40	597 214,00	26	197 273,00	N/A
Spolu		279	40 068 573,00	119	12 280 315,00	78

Zdroj: apa.sk, 2021

Graf 1 Prehľad schválených súm ŽoNFP v rámci PRV SR 2014 – 2020 pre jednotlivé podopatrenia za Bratislavský kraj k 31.12.2020

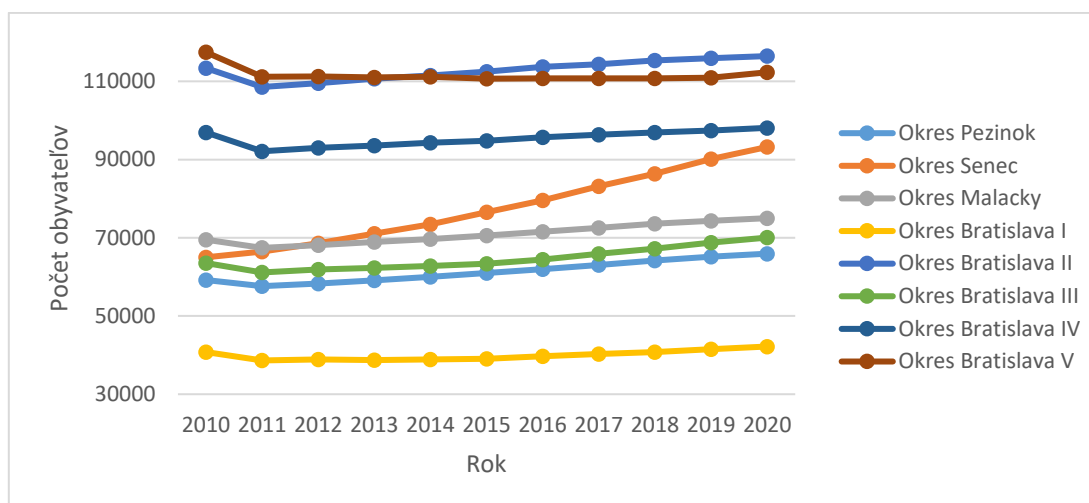
Zdroj: apa.sk, 2021

Zníženie úbytku obyvateľstva v okresoch Pezinok, Senec, Malacky

Na základe údajov zo Štatistického úradu SR o vývoji počtu obyvateľov, môžeme za posledné roky v okresoch Pezinok, Senec a Malacky (ako aj v zvyšných okresoch – Bratislava I. až Bratislava V) pozorovať nárast obyvateľstva. Celkový prírastok obyvateľstva v okresoch Pezinok, Senec a Malacky predstavoval v roku 2020 viac ako 4-tisíc osôb. Podiel celkového prírastku vidieckeho obyvateľstva na celkovom počte obyvateľstva Bratislavského kraja tak dosiahol úroveň 57%, pričom najvýraznejšou mierou sa na ňom podieľal práve okres Senec a to prírastkom 2965 obyvateľov (v porovnaní s rokom 2010 ide o takmer dvojnásobný nárast).

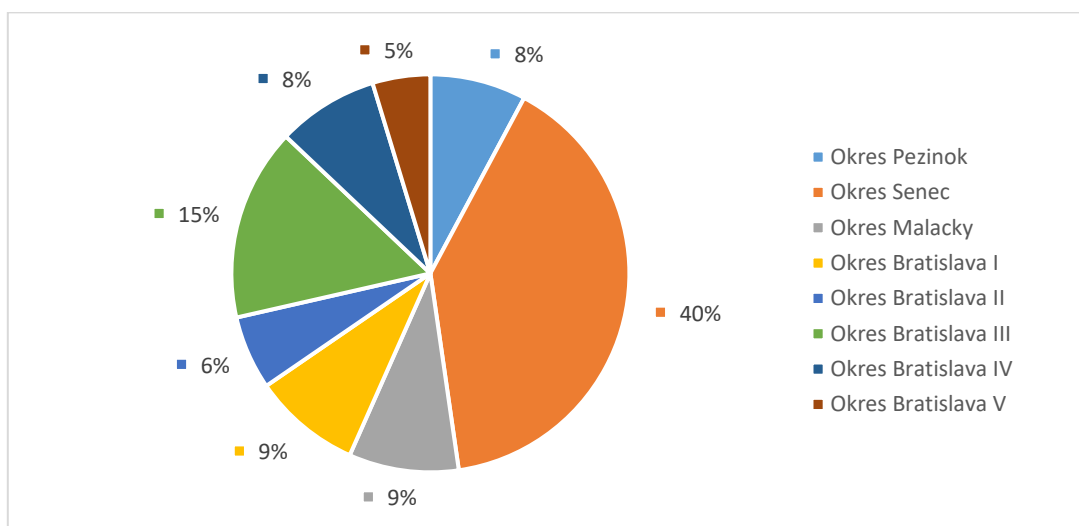
V dôsledku silnejúcej suburbanizácie obyvateľstva z hlavného mesta do obcí v jeho tesnej blízkosti je čoraz viac viditeľnejšia i postupná premena typických vidieckych charakteristík obcí.

Graf 2 Vývoj počtu obyvateľov v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja v rokoch 2010 - 2020

Zdroj: ŠU SR DATACube, 2021

Graf 3 Podiel jednotlivých okresov Bratislavského kraja na celkovom prírastku obyv. v roku 2020

Zdroj: ŠU SR DATACube. [om7104rr], 2021

Prioritná oblasť 2 Lepšie využitie a obnova krajinného a kultúrneho potenciálu

V rámci prioritnej oblasti 2 sú definované opatrenia:

1. Opatrenie č. 2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií;
2. Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva.

Opatrenie č.2.1 Zachovávanie a rozvoj tradícií

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatkové hodnoty	Stav po roku 2020
Počet spracovaných strategických dokumentov/ štúdií	0	13
Počet zrekonštruovaných kultúrnych centier	0	0
Počet zorganizovaných podujatí zameraných na propagáciu tradičných remesiel, výrobkov a gastro	1	205

Výsledky (na úrovni opatrení):

Zvýšenie počtu zamestnancov v oblasti poľnohosp. lesníctva a rybolovu	0	13
Počet zrekonštruovaných kultúrnych centier	0	0

Strategické dokumenty BSK

Strategické dokumenty BSK v rokoch 2016 – 2020:

1. Stratégia rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji do roku 2020 (2015)
2. Stratégia rozvoja kultúry v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2015 – 2020 (2015)
3. Stratégia znižovania energetickej náročnosti budov BSK (2015)
4. Katalóg adaptačných opatrení miest a obcí BSK na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy (2016)
5. Koncepcia rozvoja športu a mládeže v podmienkach BSK 2014-2020 (2016)
6. Koncepcia rozvoja tematických ciest na území Bratislavského samosprávneho kraja a Trnavského samosprávneho kraja (2017)
7. Stratégia rozvoja a marketingová stratégia turistickej destinácie Malý Dunaj (2018)
8. Koncepcia budovania siete environmentálno-vzdelávacích centier v BSK na obdobie 2018-2025
9. Regionálna stratégia výchovy a vzdelávania na stredných školách v Bratislavskom samosprávnom kraji na roky 2019 – 2022 (2019, schválenie aktualizácie v roku 2020)
10. Koncepcia sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030 (2020)
11. Regionálny plán udržateľnej mobility BSK (2020)
12. Koncept SMART škôl (2020)
13. Koncepcia územného rozvoja cyklotrás BSK vo vzťahu k integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu (2015, schválenie aktualizácie v roku 2021)

Pripravované strategické dokumenty BSK mimo stratégií v rámci projektu Smart region BSK OP EVS

1. Stratégia rozvoja turizmu v Bratislavskom kraji na roky 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)
2. Stratégie rozvoja kultúry v Bratislavskom kraji na roky 2021 – 2027 (s výhľadom do roku 2030)
3. Konceptia inklúzie Rómov na území BSK

Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BSK na roky 2021-2027 (s výhľadom do 2030) (ďalej len PHRSR BSK)

Celý proces tvorby dokumentu prebiehal od roku 2019, kedy bola vypracovaná a prerokovaná analytická časť dokumentu a pokračoval v roku 2020, kedy bola vypracovaná návrhová (strategicko-programová) a implementačná (realizačno-finančná) časť dokumentu. Následne prebehol proces pripomienkovania dokumentu. Vypracovanie dokumentu sa v každej etape realizovalo za účasti širokej skupiny sociálno-ekonomických partnerov. Do prípravy dokumentu boli zapojení predovšetkým zástupcovia všetkých obcí, miest a mestských častí na území kraja. Zo strany akademického sektora a výskumu boli do prípravy zapojení aj zástupcovia univerzít, vysokých škôl a Slovenskej akadémie vied. Zo strany súkromného sektora boli do prípravy zapojení predstavitelia najväčších zamestnávateľov na území kraja, zástupcovia obchodnej komory a zväzov podnikateľských subjektov. Zo strany mimovládneho sektora boli zapojení zástupcovia cirkví, neziskových organizácií pôsobiacich v rôznych oblastiach (najmä životné prostredie, vzdelávanie, sociálna oblasť, zdravotná starostlivosť, turizmus a kultúra). Individuálne tematické rokovania boli realizované so zástupcami štátnej správy. Dokument bol k dispozícii aj pre širokú verejnosť. Svojimi postrehmi a pripomienkami pri tvorbe dokumentu prispeli aj zástupcovia Európskej komisie a Európskej investičnej banky prostredníctvom pracovnej skupiny JASPERS.

Dokopy sa uskutočnilo niekoľko desiatok stretnutí a spolu bolo týmito spôsobmi zapojených viac ako 300 subjektov, ktoré aktívne prispeli do procesu tvorby tohto dokumentu, či už prostredníctvom postrehov, pripomienok alebo definovaním svojich potrieb a konkrétnych projektových zámerov.

V rámci tvorby dokumentu aktuálne prebieha proces posudzovania vplyvov na životné prostredie a zdravie obyvateľstva (ďalej len „SEA“). Z dôvodu vyhlásenia núdzového stavu v súvislosti so šírením vírusu COVID-19 došlo v roku 2020 k predĺženiu platnosti PHRSR BSK na roky 2014-2020 do roku 2021 a posunu termínu schválenia PHRSR BSK na roky 2021-2027 (s výhľadom do roku 2030).

Konceptia územného rozvoja cyklotrás BSK vo vzťahu k integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu

V roku 2020 sa opäť otvorila možnosť pre mestá, obce a všetkých zanietených cyklistov podať podnety a návrhy pre aktualizáciu Konceptie územného rozvoja cyklotrás BSK vo vzťahu k Integrovanému dopravnému systému a významným bodom cestovného ruchu. Množstvo podnetov, pripomienok a návrhov bolo priamo od primátorov, starostov, či aktívnych OZ. Cieľom aktualizácie je pripraviť aktuálny ratifikačný dokument pre čerpanie finančných prostriedkov z ďalšieho programového obdobia, ktorý reaguje na rozvojové tendencie v regióne a zabezpečuje reálne a logické prepojenie miest a obcí na prestupové terminály. Budovaním nových bezpečných cyklodopravných trás chce BSK prispieť k rozvoju nemotorovej dopravy a tak k zlepšeniu životného prostredia.

Koncepcia sociálnej inklúzie Bratislavského samosprávneho kraja na roky 2020 – 2030

Koncepcia je strednodobý strategický dokument, ktorý analyzuje vybrané socio-ekonomické charakteristiky BSK, ktoré majú priamy vzťah k sociálnej inklúzii a na základe analýzy vybraných problémov a diskusií s relevantnými predstaviteľmi samosprávy, štátnych orgánov, mimovládnych a neziskových organizácií, identifikuje najzraniteľnejšie skupiny obyvateľstva. Prostredníctvom návrhu priorít, opatrení a aktivít stanovuje možnosti riešenia ako zabezpečiť prijateľnejšie životné podmienky jednotlivých ohrozených skupín obyvateľstva. Dokument bol spracovaný Prírodovedeckou fakultou Univerzity Komenského v Bratislave. Aj napriek tomu, že BSK patrí medzi najrozvinutejšie regióny EÚ, kvalita života všetkých obyvateľov kraja nie je priamo úmerná jeho ekonomickej prosperite. V roku 2020 prebiehali aktivity v súlade s Akčným plánom Koncepcie sociálnej inklúzie BSK na roky 2020-2030: sprístupnenie komplexných informácií na webe, spolupráca s predstaviteľmi samospráv, ministerstiev a neziskových organizácií na témy súvisiace s riešením problémov najzraniteľnejších skupín. V predmetnom období zástupcovia BSK intenzívne komunikovali s relevantnými subjektami (na národnej a európskej úrovni) v záujme zabezpečenia potrebných externých finančných zdrojov (z prostriedkov EŠIF a.i.). V súčasnosti sa pokračuje v plnení úloh vyplývajúcich z koncepcie.

Regionálny plán udržateľnej mobility BSK

Hlavným cieľom Úradu Bratislavského kraja bolo vytvoriť strategický dokument, ktorý **prinesie riešenia pre celý dopravný systém ako celok a nie len pre jednotlivé módy dopravy**. Dopravnému plánovaniu v regióne chýbal systémový prístup, ktorý sa odzrkadli na **neefektívnom využívaní obmedzených finančných zdrojov** bez požadovaných výsledkov. Na základe vyššie uvedených skutočností sa Bratislavský kraj rozhodol využiť tvorbu Plánu udržateľnej mobility BSK (ďalej len „PUM BSK“) ako príležitosť a prostredníctvom neho začať budovať spoločnú dopravnú politiku založenú na vyváženom rozvoji všetkých dôležitých spôsobov dopravy smerom k jej udržateľnosti. Z tohto dôvodu sa Bratislavský kraj rozhodol vytvoriť **Riadiaci výbor**, ktorý je tvorený všetkými dôležitými aktérmi v sektore dopravy v regióne ako napr.: Železnice slovenskej republiky, Ministerstvo dopravy SR, Hlavné mesto SR Bratislava, Bratislavská integrovaná doprava, Železničná spoločnosť Slovensko, Dopravný podnik Bratislava, Národná diaľničná spoločnosť atď., ktorý spolu so zhotoviteľom koncepciu pripravoval.

Základným cieľom pri tvorbe PUM BSK bola **zmena delby dopravnej práce** zo súčasných 30% - 70% v prospech individuálnej automobilovej dopravy na **navrhovaných 50% - 50% v roku 2050**. Pri zadaní všetkých uvažovaných opatrení v jednotlivých časových obdobiach do dopravného modelu sa však zmena dopravnej práce v prospech VOD nezmenila a ostala stále prakticky zhodná. Preto sa pristúpilo k použitiu prepravnej konštanty, ktorou sa dodala váha jednotlivým opatreniam tak, aby boli opatrenia vedúce k podpore VOD zvýhodnené a naopak aby podpora IAD bola potláčaná.

Dňa 03.03.2021 bol v zmysle § 13 zákona na MŽP predložený odborný posudok k PUM BSK, ktorý bol vypracovaný odborne spôsobilou osobou.

Koncept SMART škôl

Dokument obsahuje opis **10 funkcií**, ktoré by podľa Bratislavského samosprávneho kraja, mala plniť SMART škola. Avšak za najdôležitejšie považujeme vytvorenie SMART školy ako zelenej, digitálnej a inkluzívnej školy, ktorá kontinuálne spolupracuje s ostatnými školami a zamestnávateľmi, je nie len vzdelávacím, ale tiež športovým, kultúrnym a spoločenským centrom pre záujmovú, klubovú a

voľnočasovú činnosť obyvateľov obce, mesta alebo mestskej časti, a v rámci podpory celoživotného vzdelávania poskytuje svoje priestory na formálne a neformálne vzdelávanie pre rôzne skupiny obyvateľov.

Súčasťou dokumentu je tiež koncept SMART kampusu, ktorého jedinečnosť spočíva v prepájaní všetkých stupňov vzdelávania v rámci jednej inštitúcie s komplexne vybudovanou infraštruktúrou a prípadová štúdia SMART kampusu v zahraničí.

Dokument nie je nijak záväzný a má slúžiť predovšetkým ako predstavenie vízie BSK, akým spôsobom pristupovať k celkovej transformácii školstva, školskej infraštruktúry a vzdelávania, za účelom jeho komplexného skvalitnenia a prispôsobenia požiadavkám a potrebám súčasnosti.

Rekonštrukcia kultúrnych centier

Koncepcia budovania siete environmentálno-vzdelávacích centier v BSK na obdobie 2018-2025

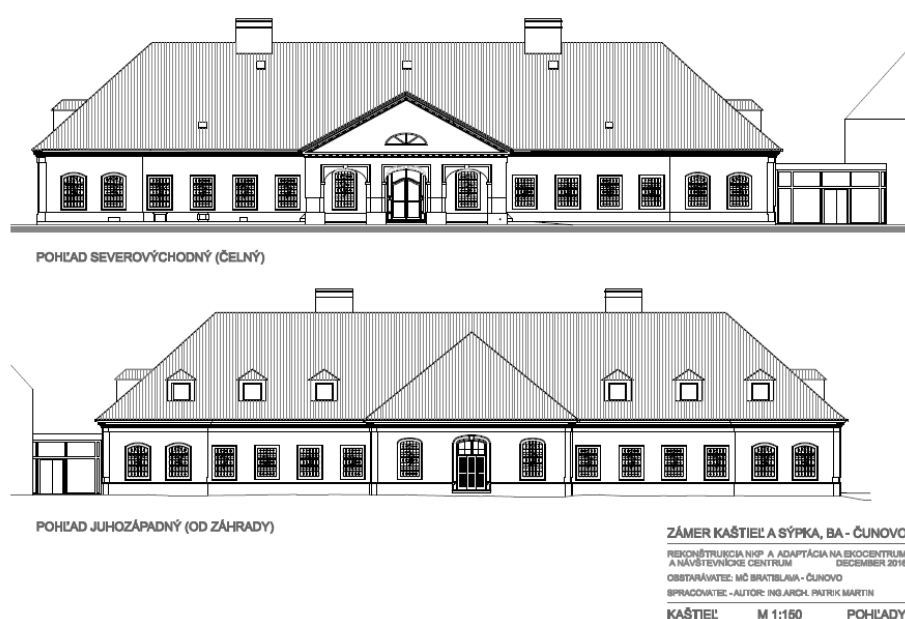
Daná koncepcia bola spracovaná v roku 2017 a jej cieľ spočíva v podpore výučby environmentálnej výchovy a prírodovedných predmetov pre všetky vekové kategórie žiakov a študentov najmä prostredníctvom environmentálno-vzdelávacích centier na území BSK, zvyšovaní environmentálneho povedomia širokej verejnosti prostredníctvom vhodných aktivít a rozvoji služieb v oblasti ekoturizmu. Koncepcia bola spracovaná v úzkej spolupráci s odbornou verejnosťou zo štátneho, mimovládneho ako aj akademického prostredia.

Ekocentrum Čunovo

V rámci projektu **Vybudovanie ekocentra v Čunove**, ktorý je súčasťou AP BSK a bol podaný v rámci 5. zberu programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 - 2020, zadala mestská časť Čunovo úlohu spracovania projektovej dokumentácie a biznis modelu fungovania budúceho ekocentra, ktoré boli spracované v priebehu roka 2018. Projekt bude okrem rekonštrukcie NKP kaštieľa obsahovať ďalšie aktivity zamerané na vybavenie budúceho ekocentra výučbovými exponátmi a interaktívnymi modelmi, organizovanie podujatí a kurzov pre verejnosť na zvýšenie povedomia o potrebe ochrany prírody a udržateľného hospodárstva. V druhej etape projektu sa plánuje revitalizácia príľahlej záhrady kaštieľa a v tretej etape sa plánuje revitalizácia sýpky. Dôležitým prvkom na zvýšenie turistického potenciálu regiónu bude aj turistické informačné centrum, ktoré poslúži ako vstupná brána návštevníkom v rámci trilaterálneho územia (Rakúsko-Maďarsko-Slovensko) spolu s tlačou a distribúciou printových promočných materiálov a exkurziami so sprievodom. Súčasťou komplexu bude aj pobytové ekocentrum, ktoré poslúži na dočasné ubytovanie skupín so záujmom o viacdňové exkurzie a rehabilitačná stanica pre zranené živočíchy. Projekt je pripravovaný v unikátnom partnerstve regionálnej samosprávy (BSK), lokálnej samosprávy (MČ Bratislava – Čunovo), štátnej odbornej organizácie (Štátna ochrana prírody SR) a mimovládnej organizácie zameranej na environmentálnu výchovu (Daphne – inštitút aplikovanej ekológie). Výstupom projektu bude zriadenie ekocentra so zameraním na prezentáciu podunajského regiónu a CHKO Dunajské Luhy. Zriadenie regionálneho ekocentra v Čunove **vychádza aj z Koncepcie budovania siete environmentálno-vzdelávacích centier v BSK**. V rámci **prvej etapy** v roku 2019 bol schválený projekt Ekocentra v Čunove cez program Interreg V-A SK-AT, kde je celkový rozpočet 5,1 mil. EUR, pričom rozpočet aktivít BSK je vo výške 3 183 241,05 EUR, z toho spolufinancovanie BSK predstavuje 5 % v sume 159 162 EUR.

Aktuálne prebieha príprava podkladov na VO na výber dodávateľa stavebných prác. **Druhá etapa** projektu, ktorá zahŕňa revitalizáciu záhrady za kaštieľom a dofinancovanie 2 expozičných miestností v kaštieli, bola **odsúhlasená Zastupiteľstvom BSK** dňa 8.11.2019. Žiadosť o nenávratný finančný príspevok bola podaná v decembri 2019 cez program Interreg SK-HU s celkovým rozpočtom 2 000 000 EUR, s rozpočtom aktivít BSK vo výške 1 100 000 EUR pri spolufinancovaní BSK vo výške 5% v sume 55 000 EUR. V priebehu roku 2020 bola vypracovaná požiadavka na VO ohľadom spracovania odborných textov k pripravovanej expozícii a ich redakcia = scenár, zároveň dopracovanie existujúceho ideového návrhu expozície od Dynamic 3D s.r.o. a následne vypracovanie a dodanie projektovej dokumentácie skutočnej realizácie. **V tretej fáze** je naplánovaná rekonštrukcia sýpky, kde vznikne kultúrno-výstavný priestor. O externé zdroje EÚ na jej financovanie sa bude BSK uchádzať v novom programovom období po roku 2021.

Obrázok 3 Vizualizácia rekonštrukcie kaštieľa Čunovo

Zdroj: Zámer kaštieľ a sýpka Čunovo, ing. arch. Patrik Martin – EKODOMY.sk, december 2016

Synagóga v Senci

Jedným z dôležitých projektov zameraných na zachovávanie a rozvoj tradícií je projekt Kultúrno-spoločenské centrum, ktorého aktivitami sú rekonštrukcia NKP synagógy v Senci, vybudovanie novostavby infopavilónu, úprava areálu synagógy za účelom vytvorenia priestoru pre kultúrno-spoločenské aktivity, vytvorenie regionálneho kultúrno-spoločenského centra ako priestoru pre prezentáciu stredných a vysokých škôl umeleckého zamerania a expozícia židovskej kultúry. V rámci projektu bola v roku 2016 dodaná interiérová štúdia, bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác a bola podaná žiadosť o nenávratný finančný príspevok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 - 2020. V priebehu roka 2017 však nebol schválený nenávratný finančný príspevok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020, z toho dôvodu bol projekt financovaný z rozpočtu BSK, pričom rozpočet predstavoval sumu 1 584 091,92 EUR. Realizácia projektu začala v roku 2018. V priebehu roku 2019 bola dokončená fasáda hlavného objektu, vnútorná omietka a drevená stropná konštrukcia infopavilónu vrátane

hydroizolácie, chodba pri infopavilóne, vonkajšie rampy, hrubá stavba spojovacej chodby, a pokračovalo sa s reštaurovaním stropu hlavnej sály synagógy a oplatením záhrady. V roku 2020 sa vysporiadaním vlastníckeho vzťahu k ploche pred objektom synagógy BSK pristúpilo k doprojektovaniu tohto priestoru. Taktiež boli upravené fasádne omietky susedných súkromných objektov z oboch strán za pomoci financií individuálnej dotácie predsedu BSK. Po dôkladnom zvážení musel Ú BSK odstúpiť od zmluvy so zhotoviteľom pre neplnenie zmluvných povinností, a to v auguste 2020. Preberanie stavby bude Ú BSK realizovať do konca apríla 2021, následne sa bude aktualizovať projektová dokumentácia ako podklad pre následné vyhlásenie VO na nového zhotoviteľa stavby. Nový zhotoviteľ bude pokračovať v dobudovaní infopavilónu, ako aj rekonštrukcii historického objektu synagógy. Súbežne s tým prebiehajú projektové práce na interiérové úpravy jednotlivých priestorov objektu v synergii s tvorbou konkrétnej špecifikácie možností využitia a prípravné práce na inštaláciu stálej expozície. Predpokladaný termín ukončenia projektu sa očakáva na august 2021.

Obrázok 4 Vizualizácia rekonštrukcie synagógy Senec

Zdroj: Synagóga Senec: Interiéry – architektonická štúdia, Ing. arch. J. Sekan, Ing. arch. P. Simko, júl 2016

Rekonštrukcia kaštieľa a parku v Modre

Projektom zameraným na zachovávanie a rozvoj tradícií je aj projekt **Kultúrno-kreatívne oživenie tradícií**. Aktivitami sú rekonštrukcia kaštieľa a parku v Modre, zabezpečenie technického zázemia v priestoroch MOS pre rôzne cieľové skupiny, vytvorenie digitálno-dokumentačného centra pre zachovanie kultúrneho dedičstva, sieťovanie a tvorba kultúrnej databázy a marketingové aktivity. V roku 2016 bola dodaná interiérová štúdia a taktiež bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa rekonštrukcie objektov. Samotná žiadosť o nenávratný finančný príspevok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020 bola podaná v priebehu februára 2017. Zmluva o NFP bola podpísaná v júni 2018, pričom k odovzdaniu staveniska došlo v auguste 2018. V priebehu roka 2019 bola finalizovaná rekonštrukcia strechy a pokračovalo sa s ďalšími rekonštrukčnými prácami v rámci interiéru a exteriéru objektu, v súčasnosti prebieha osádzanie okien a dverí a revitalizácia záhrady. Ukončenie projektu sa predpokladá v júli 2022. Celkový rozpočet projektu predstavoval 3 659 495,99 EUR, z toho rozpočet na aktivity BSK boli 2 125 313,46 EUR. Ďalšie finančné prostriedky vo výške 65 413,91 EUR boli podľa dodatku č. 1 hradené z Odboru investičných

činnosti BSK. Vo februári 2020 zorganizoval BSK spolu s partnermi odbornú konferenciu na tému „Tradičné remeslá včera a dnes“. Cieľom bola diskusia o rekonštrukcii kaštieľa v Jedenspeigene a prínose digitalizácie pre zachovanie kultúrneho dedičstva. Na konferencii sa predstavili speakri zo Slovenska a Rakúska. V období od 10.10.2019 do 28.03.2020 bola realizovaná spoločná „Výstava o víne a výrobe vína“. Súčasne sa v priebehu roka 2020 pokračovalo na zabezpečení technologického vybavenia pre Digitálno-Dokumentačné centrum. Dňa 10.9.2020 bola zorganizovaná odborná degustácia festivalu vín „Rizlingov rýnskych“, kde odborná porota zložená z rakúskych a slovenských degustátorov, hodnotila 57 vzoriek (výsledkom je 16 Zlatých a 26 strieborných ocenení, ďalšie vína získali bronzové ocenenia).

Obrázok 5 Vizualizácia kaštieľa a parku v Modre

Zdroj: Malokarpatské osvetové centrum, január 2020

Podpora a propagácia tradičných remesiel, výrobkov a gastronómie

Bratislavský samosprávny kraj si je vedomý, že jedným z kľúčových aspektov rozvoja vidieka je aj podpora lokálnych producentov a výrobcov. V roku 2019 v rámci Regionálnej dotačnej schémy Bratislavského kraja na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka boli podporení aj niekoľkí podnikatelia, ktorí pôsobia v oblasti včelárstva, ovocinárstva, zeleninárstva a vinohradníctva. Celkovo sa na tieto účely podporilo 9 projektov v sume 59 650, 00 EUR.

Za rok 2020 neboli zrealizované žiadne BRDS kvôli pandémie. Síce bola vyhlásená výzva až na rok 2021 nezameriavali sme sa na podporu lokálnych producentov, ale finančné prostriedky tam mohli čerpať v podstate iba obce a inštitúcie zriadené obcou (materské školy, základné školy, organizácie cestovného ruchu). Priestor, kde sa môžu prezentovať lokálni producenti a výrobcovia ponúka svojimi podujatiami aj Krajská organizácia cestovného ruchu Bratislava region Tourism. V priebehu roka 2019 sa uskutočnilo 24 zameraných na tému lokálnych produktov. Účelom týchto podujatí je nielen podporiť miestnych producentov, ale aj zvýšiť povedomie obyvateľov kraja o existencii rôznorodých produktov vyrobených priamo v regióne. Kúpou takýchto produktov sa podporuje miestna ekonomika a aj ďalší rozvoj slovenského vidieka.

Krajská organizácia cestovného ruchu

Krajská organizácia cestovného ruchu (ďalej len „KOCR“) je zriaďovaná BSK. Od roku 2019 obmedzila resp. transformovala zámer podpory lokálneho produktu od "jednoduchého" sponzorovania podujatí na podporu rozvíjajúcu samotný produkt, resp. jeho dostupnosť. Navyše rok 2020 s protipandemickými obmedzeniami neprial podujatiam a ak sa niektoré stihlo podporiť, nebolo to už formou poskytnutia finančných prostriedkov, ale priamym zapojením sa do ich organizácie, resp. podporou sprievodných aktivít vyhodnotených KOCR ako zmysluplných z pohľadu rozvoja produktu a ich propagáciou.

Tabuľka 7 Aktivity KOCR na podporu lokálnych produktov resp. kľúčových atraktivít v jednotlivých destináciách regiónu realizované v roku 2020

Lokálny produkt / atraktivita	Aktivita BRT
Vinárstvo a ovocinárstvo	Račanská lokálka – popularizácia a podpora produktu Račanského vinohradníckeho chodníka (júl-september 2020)
	Modelová produkcia netradičného darčkového balenia novošlachtcencov
	Letný vínný festival Senec (24.07.- 01.08.2020)
	Za vínom do Šenkvic (29.8.2020)
	Komorné obaračkové slávnosti – Račanské vinobranie (11.-15.9.2020)
	Produkcia jednotných bannerov na označenie vinárstiev na Malokarpatskej vínnej ceste a Vínnej ceste Záhorie
	Produkcia propagačných fotografií na propagáciu Vínnej cesty Záhorie
	Produkcia putovnej exteriérovej výstavy Z pôdy Malých Karpát v spolupráci s OOCR Malé Karpaty
	Vybudovanie náučného chodníka v bio sade Dobré jablká v Dunajskej Lužnej
	Kráľovstvo husaciny v Slovenskom Grobe – produkcia eko tašiek na donášku husaciny na objednávku (dlhodobé uzatvorené prevádzky pre pandémiu), propagačné tlačoviny a tabule na exteriérové označenie prevádzok
Gastronómia a regionálne špeciality	Deň otvorených dverí v Kráľovstve husaciny – podpora lokálneho produktu formou pouličného umenia na frekventovaných turistických miestach v regióne.
	Adventné korzo (december 2020) – podpora lokálnej gastronómie v čase obmedzení v centre Bratislavy s propagáciou regionálnych produktov
	Produkcia stolového kalendára s receptami regionálnych špecialít
	Štramákfest – Senické pivné slávnosti (1.8.2020)
Cyklo- a vodná turistika	Inštalácia dvoch cyklosčítačiek na Eurovelo 13 – Cesta Železnej opony
	Nová internetová stránka s príbehmi a audio-sprievodcom na Eurovelo 13 – Cesta Železnej opony (projekt Interreg SK-AT)
	Tlač novej cyklomapy cezhraničnej oblasti Eurovelo 13 – cesta Železnej opony
	Vybudovanie 4 oddychových miest na brehu Malého Dunaja pri novej cyklotrase v úseku Vrakuňa – Most pri Bratislave
	Realizácia dopravného značenia cyklotrasy na Slnecných jazerách (v spolupráci s OOCR Región Senec)
	Tlač informačnej brožúry a mapy pre splavovanie Malého Dunaja
	Rozšírenie mapovej aplikácie (storymapy) Malého Dunaja o online nástroj plánovač výletov
Kultúrne atraktivity	Zjednotenie viacerých produktov internetového spracovania kultúrnych a tematických ciest do jednej mapovej aplikácie Mapy s príbehom

Letný cyklus 30 komorných koncertov v známych i menej známych lokalitách na podporu kultúry v čase obmedzení veľkých kultúrnych podujatí (august 2020)

Zdroj: KOČR, 13.4. 2021

Súčasťou väčšiny vyššie realizovaných aktivít, boli sprievodné propagačné aktivity v online priestore, so zapájaním influencerov ako aj reklama v tlačенých médiách a v rozhlase.

Zamestnanosť v sektore poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu

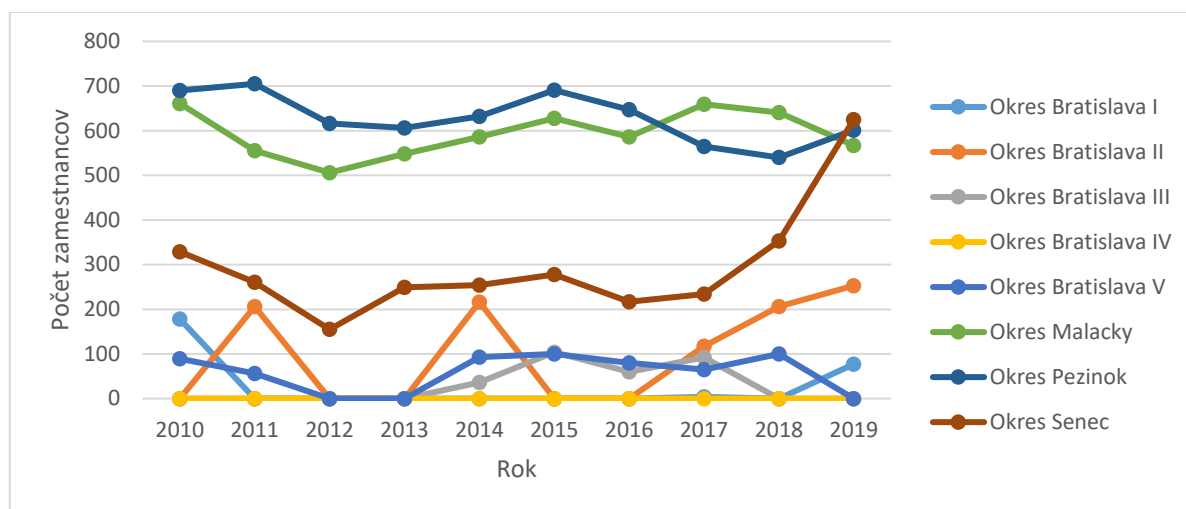
Potreba podpory lokálnych producentov patrí medzi najzásadnejšie výzvy v rámci rozvoja vidieka BK. Podľa údajov Štatistického úradu SR pracovalo v roku 2010 na území Bratislavského kraja 2059 zamestnancov v sektore poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu. Následne, mal ich počet v rokoch 2011 až 2013 klesajúcu tendenciu, ktorú v rokoch 2014-2015 vystriedal rast. Počet zamestnancov sektoru sa opäť znížil až v roku 2016, kedy došlo k výraznejšiemu poklesu. Tento trend pokračoval aj v roku 2017. V roku 2018 dosiahol počet pracujúcich na 1985 a v roku 2019 tento počet výrazne stúpol až na 2530 zamestnancov.

Tabuľka 8 Vývoj počtu zamestnancov v sektore poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu v Bratislavskom kraji v rokoch 2010 – 2019

Okres	Rok + Počet zamestnancov									
	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Okres Bratislava I	178	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	4	N/A	77
Okres Bratislava II	N/A	206	N/A	N/A	216	N/A	N/A	117	206	253
Okres Bratislava III	N/A	N/A	N/A	N/A	36	104	60	92	N/A	N/A
Okres Bratislava IV	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A	N/A
Okres Bratislava V	89	56	N/A	N/A	93	100	80	65	100	N/A
Okres Malacky	661	555	506	548	586	628	586	659	641	567
Okres Pezinok	690	705	616	606	632	691	647	565	540	601
Okres Senec	329	261	155	249	254	278	217	234	353	625
Bratislavský kraj spolu	2059	1806	1736	1740	1817	1989	1712	1736	1985	2530
Slovenská republika spolu	38006	37973	38347	37469	37810	37428	35842	33624	37334	41250

Zdroj: ŠÚ SR, DATAcube. [pr3113rr], 2020

Graf 4 Vývoj počtu zamestnancov v sektore poľnohospodárstva, lesníctva a rybolovu v Bratislavskom kraji v rokoch 2010 – 2019

Zdroj: ŠU SR, DATAcube [pr3113rr], 2020

Opatrenie č. 2.2 Ochrana a rozvoj prírodného a kultúrneho dedičstva

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2020
Počet obnovených/revitalizovaných kultúrnych pamiatok	0	11
Počet vybudovaných rozhľadní	0	2
Počet vybudovaných vodozádržných a protipovodňových opatrení	0	137

Výsledky (na úrovni opatrení):

Zvýšenie objemu NFP získaných do vidieckych oblastí BSK z PRV SR 2014 - 2020 oproti PRV SR 2007 - 2013	75 028 641,00 € (z EPFRV)	12 280 315 ,00 € (z EPFRV)
--	------------------------------	-------------------------------

Dopady (na úrovni priorít):

Zvýšenie ekonomickej výkonnosti BK (v PKS)	30 127 460	33 504 625 (z roku 2019)
--	------------	-----------------------------

Budovanie rozhľadní

Projekt KORZO ZÁLESIE

Projektu s názvom „KORZO ZÁLESIE” trval od roku 2018 do apríla 2020. Rozprestiera sa na ploche približne 4400 m² ležiacej medzi cestnou komunikáciou a Malým Dunajom, ktorá je využívaná ako konečná zastávka autobusov, resp. odstavná plocha pre automobily. Tento úzky priestor pri vode bol dlhý čas využívaný na vylodenie alebo nalodenie účastníkov splavov, ako aj na rôzne obecné akcie. Na polo ostrove bývalého smetiska pri vode stojí Záleský maják s vyhliadkou a školou na vode. Táto drevená rozhľadňa na pozorovanie okolitej fauny nastavila smerovanie vo využití okolitého priestoru

pre trávenie voľného času v prírode. Rozpočet projektu predstavoval sumu 280 701,25 EUR a bol spolufinancovaný Programom spolupráce INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko.

Obrázok 6 Projekt KOZRO ZÁLESIE

Zdroj: BSK

Budovanie vodozádržných a protipovodňových opatrení

Aktivity na vybudovanie vodozádržných, protipovodňových opatrení a adaptačných opatrení na nepriaznivé dôsledky zmeny klímy sú oprávnenými aktivitami v rámci **Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka**. V podmienkach výzvy Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu životného prostredia a rozvoja vidieka na rok 2020 vyhlásenej v decembri 2019, bola pre všetkých žiadateľov zavedená podmienka a to realizácia minimálne jednej aktivity zameranej na zmierňovanie nepriaznivých dôsledkov zmeny klímy.

Na základe vyhlásenej výzvy v oblasti vodozádržných a protipovodňových opatrení bolo prijatých a administratívne schválených niekoľko projektov, avšak z dôvodu rozšírenia pandémie COVID-19 a celkového zníženia rozpočtového plánu BSK neboli podporené žiadne projekty. Následne v decembri 2020 bola vyhlásená výzva na podávanie žiadostí o dotáciu z Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu kultúry na rok 2021 (viac na strane **Chyba! Záložka nie je definovaná.**).

Prioritná oblasť 3 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy

V rámci prioritnej oblasti 3 sú definované opatrenia:

- Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy;
- Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb.

Opatrenie č. 3.1 Zlepšenie dopravnej infraštruktúry, podpora mobility a alternatívnych foriem dopravy

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatkové hodnoty	Stav po roku 2020
Počet vybudovaných cyklolávk	1	3
Počet novovybudovaných km ciest	0	0
Počet km vybudovaných cyklociest	0	4,6

Výsledky (na úrovni opatrení):

Úspora času v minútach pri používaní novovybudovaných a zrekonštruovaných ciest	0	1,12
---	---	------

Budovanie cyklolávk

Vzhľadom na aktuálnu dopravnú situáciu v rámci Bratislavského kraja je žiaduce rozvíjať alternatívne druhy dopravy, ktoré by prispeli k odľahčeniu preťažených miestnych komunikácií. Rozvoj alternatívnych druhov dopravy tiež pozitívne vplyva na rozvoj cestovného ruchu a turizmu a podporuje zdravie mládeže a ostatného obyvateľstva.

V rámci Programu cezhraničnej spolupráce Slovenská republika – Rakúsko 2007 – 2013 bol vybudovaný cyklomost Slobody, spájajúci Devínsku Novú Ves s obcou Schlosshof. Na základe pozitívnych ohlasov spustil Bratislavský samosprávny kraj v spolupráci s Dolným Rakúskom prípravu na projekte vybudovania cyklolávk cez rieku Morava. Na základe spracovanej urbanistickej štúdie cezhraničného prepojenia územia BSK a susediacich rakúskych obcí boli dve lokality vybrané ako najvhodnejšie pre umiestnenie lávk. Ide o prepojenie obcí Vysoká pri Morave s obcou Marchegg a prepojenie obce Gajary s obcou Dürnkrut. Počas rokov 2015 a 2016 prebiehali intenzívne rokovania s rakúskymi partnermi ohľadom možností vybudovania spomínaných prepojení, pričom počas prvého polroku 2017 bolo rozhodnuté, že sa bude realizovať prepojenie obcí Marchegg a Vysoká pri Morave. Bola spracovaná technická dokumentácia na rakúskej strane, ktorá je podkladom pre vydanie stavebného povolenia na rakúskej strane. V januári 2019 bola podaná Žiadosť o nenávratný finančný príspevok v rámci programu INTERREG V-A Slovenská republika – Rakúsko 2014 – 2020, ktorá bola v máji 2019 schválená. V priebehu roka 2020 bolo získané právoplatné stavebné povolenie, a zároveň bol vysúťažený dodávateľ stavby. V januári 2021 bolo odovzdané stavenisko zhotoviteľovi stavebných

prác, pričom realizácia by mala byť ukončená najneskôr na jar 2022. Budovanie cyklolávk na území kraja podporil BSK aj prostredníctvom svojich dotácií, konkrétne prostredníctvom Bratislavskej regionálnej dotačnej schémy na podporu rozvoja vidieka. V rámci výzvy na rok 2016 bol podporený projekt vybudovania lávky ponad potok Gidra v obci Píla, ktorý slúži pre peších a cyklistov a zároveň je súčasťou náučného chodníka. Dotácia na tento projekt bola vo výške 8 000 EUR.

V rámci výzvy na rok 2017 bola zo strany obce Rohožník bola podaná žiadosť o dotáciu za účelom vybudovania lávky cez potok Rudávka pre peších a cyklistov. Potrebu lávky zmocnil fakt, že je plánovaná v tesnej blízkosti cesty III/1113, ktorá spája obec Rohožník s mestom Malacky, pričom spomínaná cesta je aktuálne využívaná vo vysokej intenzite ťažkými nákladnými autami a pohyb chodcov alebo cyklistov po tejto ceste je z pohľadu bezpečnosti značným rizikom. Na spomínaný projekt schválilo Zastupiteľstvo BSK dotáciu vo výške 15 000 EUR. Druhým projektom v rámci výzvy na rok 2017, zameraným na rozvoj cyklotrás v kraji bol projekt pre obce Jablonec - Jablonecký cyklochodník. Išlo o projekt budovania cyklochodníka spolu s cyklolávkou ponad potok Gidra, ktorý prepája obec Jablonec s obcou Cífer, a teda Bratislavský kraj s Trnavským. Projekt bol podporený dotáciou vo výške 4000 € z rozpočtu BSK a cyklolávka napomohla vzniku náučného cyklochodníka s miestami na odpočinok, informačnými tabulami a odpadkovými košmi.

Dôležitým zdrojom financií pre podporu verejnej a nemotorovej dopravy je Integrovaný regionálny operačný program 2014 – 2020. V máji 2017 na základe iniciatívy BSK bola schválená realokácia 10 miliónov EUR v rámci prioritnej osi 1 z rekonštrukcie ciest II. a III. triedy na budovanie cyklodopravných prepojení, prestupných terminálov a na upokojuvanie dopravy. V rámci opatrenia na budovanie prestupných terminálov bolo doposiaľ schválených 6 projektov, pričom 3 projekty už boli zrealizované. V prípade budovania cyklotrás bolo doteraz schválených 14 projektov, pričom 5 projektov už bolo zrealizovaných

Tabuľka 9 Prehľad podaných projektov v rámci IROP na podporu udržiavateľnej dopravy do konca roka 2020

Výstavba prestupných terminálov – schválené projekty			
Názov projektu	Žiadateľ	Celkové náklady v €	Rok predloženia žiadosti
Prestupný dopravný terminál Svätý Jur	Mesto Svätý Jur	691 732,00	2017
Prestupný dopravný terminál Šenkvice	Obec Šenkvice	1 261 890,22	2017
Zvýšenie kapacity prestupného terminálu IDS v meste Malacky prostredníctvom vybudovania záchytného parkoviska P&R	Mesto Malacky	861 630,34	2017
Revitalizácia prestupného dopravného terminálu v Bernolákove	Obec Bernolákovo	836 552,85	2017
Revitalizácia autobusového otočiska	Mestská časť Bratislava-Rusovce	521 521,62	2019
Integrované parkovisko, Bratislava – mestská časť Vajnory	Mestská časť Bratislava - Vajnory	255 077,87	2020

Vybudovanie cyklotrás – schválené projekty			
Názov projektu	Žiadateľ	Celkové náklady v €	Rok predloženia žiadosti
"Bezpečná a ekologická doprava v regiónoch - Cyklotrasa Pri starom letisku"	Mestská časť Bratislava - Vajnory	152 264,04	2017
Prepojenie cyklotrás malokarpatskej a podunajskej oblasti s katastrom obce Chorvátsky Grob - SO 104-00 Miestna cyklotrasa Park city	Združenie obcí JURA	570 560,17	2017
Vybudovanie cyklo dopravného spojenia Studené-Most pri Bratislave	Obec Most pri Bratislave	484 198,03	2017
Vybudovanie cyklistickej komunikácie Starohájska, úsek: Rusovská cesta - Dolnozemska cesta	Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava	357 898,00	2017
Cyklotrasa Družstevná - Radlinského Malacky	Mesto Malacky	909 925,40	2017
Cyklocesta Modra - Šenkvice	Združenie obcí Modra - Šenkvice	795 150,18	2020
Vybudovanie cyklochodníka Pezinok - Limbach	Mesto Pezinok	721 509,23	2017
Cyklotrasa Slovenský Grob - Viničné	Obec Slovenský Grob	228 875,97	2018
Cyklotrasa Viničné – Slovenský Grob	Obec Viničné	391 618,68	2018
Cyklotrasa Pezinská – Priemyselný park	Mesto Malacky	1 147 056,07	2018
Cyklotrasa Malé Leváre – Veľké Leváre	Obec Veľké Leváre	415 321,75	2019
Cyklotrasa Partizánska – Cesta Mládeže	Mesto Malacky	1 758 130,13	2019
Projekt stavebných úprav Blumentálska ulica - cyklotrasa	Mestská časť Bratislava - Staré Mesto	899 677,38	2019
PREPOJENIE CYKLOTRÁS MALOKARPATSKEJ A PODUNAJSKEJ OBLASTI S KATASTROM OBCE CHORVÁTSKY GROB - SO 105 -10 Miestna cyklotrasa Monarská alej - nám. J. Andriča - 1. úsek	Združenie obcí JURA	264 796,64	2020
SPOLU		8 126 730,8	

Zdroj: BSK

1.2.1 Budovanie cyklotrás

OSÚRaP v spolupráci s Odborom cestovného ruchu a kultúry podal v roku 2016 v zmysle Akčného plánu Bratislavského samosprávneho kraja (ďalej len „AP“) žiadosti o nenávratný finančný prostriedok z programu INTERREG V-A Slovenská republika – Maďarsko 2014 – 2020 na projekty „SACRA VELO“ a „Objavte Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na člné“.

Projekt „SACRA VELO“

Cieľom projektu „Sakra Velo“ bolo vytvoriť nový a unikátny cezhraničný produkt cestovného ruchu pomocou prezentácie bohatého kultúrneho, sakrálného a prírodného dedičstva na území 4 žúp pozdĺž rieky Dunaj. Súčasťou projektu bola tiež výstavba približne 4 kilometre dlhého úseku cyklotrasy od obce Vajnory po obec Ivanka pri Dunaji. Žiadosť o nenávratný finančný príspevok bola v priebehu roka 2017 schválená, pričom následne bolo vyhlásené verejné obstarávanie na dodávateľa stavebných prác. Celkový rozpočet projektu bol stanovený na 2 538 651,01 EUR, pričom na aktivity BSK boli z tohto rozpočtu vyčlenené finančné prostriedky vo výške 756 021 EUR. Projekt BSK ďalej spolufinancoval 5 % spoluúčastou, čo predstavuje 37 801,05 EUR, a tak isto bolo zaplatené z rozpočtu BSK dofinancovanie projektu v sume 40 768,56 EUR. Realizácia projektu sa začala v roku 2018 pričom v prvom kvartáli roka 2019 bola dobudovaná cyklotrasa medzi obcami Vajnory a Ivanka pri Dunaji. Stavebné práce na cyklotrase JURAVA II boli ukončené a stavba prevzatá dňa 31. 1. 2019. Projekt bol oficiálne ukončený v apríli 2021.

Projekt „Objavte Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na čln“

Projekt „Objavte Malý a Mošonský Dunaj na bicykli a na čln“ sa zameriava na využitie bohatého prírodného a kultúrneho dedičstva cezhraničného územia a vytvorenia unikátnej atraktívnej a konkurencieschopnej európskej turistickej destinácie „Dunajské ostrovy“ resp. „Danube Islands“, ktorá prispeje k zvýšeniu atraktívnosti a návštevnosti cezhraničného regiónu podunajskej oblasti. Projekt tiež zahŕňa vybudovanie alebo zrekonštruovanie cyklotrás o dĺžke približne 6 kilometrov v rámci území obcí Most pri Bratislave, Zálesie a mestskej časti Vrakúňa. Rozpočet projektu je na úrovni 2 986 181,62 EUR z toho pre BSK bolo vyčlenených 220 000 EUR. Žiadosť o nenávratný finančný príspevok bola schválená v priebehu roka 2017. Následne bolo vyhlásené verejné obstarávanie na spracovateľa stratégie rozvoja a marketingovej stratégie turistickej destinácie Vnútrozemská delta Dunaja. Realizácia aktivít projektu sa začala v novembri 2017, pričom v priebehu roka 2018 sa spracovala Stratégia rozvoja a marketingová stratégia turistickej destinácie Malý Dunaj, vytvorila destinačná značka s dizajnmanuálom, začala sa rekonštrukcia národnej kultúrnej pamiatky vodný mlyn v obci Jelka v Trnavskom kraji. V priebehu roka 2019 boli riešené zvyšné aktivity projektu: workshop sieťovania stakeholderov, propagáciu destinácie na domácich aj zahraničných veľtrhoch, intenzívnu marketingovú kampaň na sociálnych sieťach, vybraných webových portáloch, periodikách, rádiách, TV a billboardoch, zorganizovanie podujatia pre širokú verejnosť pod názvom MDD Green Week vo Vrakuni, fotosúťaž a vytvorenie krátko videofilmu o destinácii. Projekt bol oficiálne ukončený v máji 2020.

Budovanie cestnej infraštruktúry

Projekt „Modernizácia cesty III. triedy 1113 Rohožník – Malacky“

Ďalším kľúčovým projektom, ktorý OSÚRaRP v spolupráci s Odborom dopravy pripravoval v zmysle AP BSK, bol projekt „Modernizácia cesty III. triedy 1113 Rohožník – Malacky“, ktorý je financovaný v rámci Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020. Projekt bol vynútený nevyhovujúcim stavom, vysokou intenzitou predovšetkým nákladnej dopravy a nedostačujúcimi parametrami konštrukcie vozovky. Samotná modernizácia predstavovala rozšírenie cesty zo 6 metrov na šírku 9,5 metra v dĺžke 7,787 kilometra. Žiadosť o NFP bola podaná a následne schválená v priebehu prvej polovice roka 2017. Následne bolo vyhlásené verejné obstarávanie na zhotoviteľa. Rekonštrukcia a modernizácia cesty prebiehala od augusta roku 2018 do septembra roku 2019, v októbri 2019 bola cesta sprevádzaná vodičom. V novembri 2019 bola cesta preklasifikovaná na cestu II. triedy (II/143).

Celková suma projektu bola 6 669 749,04 EUR, spolufinancovanie BSK predstavovalo 5 % v sume 311 879,40 EUR. Dofinancovanie z rozpočtu BSK predstavovalo 2 144 953,58 EUR. Modernizácia cesty prispieva okrem zvýšenia bezpečnosti aj k úspore času, ktorá bola v Analýze nákladov a výnosov vyčíslená na 1 minútu 12 sekúnd na jeden prejazd daného úseku. Od roku 2020 prebieha delimitácia pozemkov v rámci VO Záhorie. Po ukončení tohto procesu bude BSK rokovať s majiteľmi pozemkov o možnom majetkovo-právnom vysporiadaní vo vzťahu k vybudovaniu cyklotrasy Malacky - Rohožník.

Projekt „Vybudovanie obchvatu Groby - Pezinok – Modra“

Druhým významným projektom, pripravovaným v spolupráci s Odborom dopravy, bol projekt Vybudovanie obchvatu Groby - Pezinok – Modra, ktorého hlavným cieľom je vybudovanie obchvatu miest Modra a Pezinok a obcí Vinosady, Slovenský Grob a Chorvátsky Grob za účelom odľahčenia dopravy na vyťaženom úseku cesty II/502 Bratislava – Pezinok – Modra, a zároveň zabezpečiť kvalitné napojenie spomínaného územia na diaľnicu D1, ktorá je zahrnutá medzi TEN-T koridory - koridory najvyššieho európskeho významu. Prvá etapa projektu, úsek Triblavina – Teplé pramene, Chorvátsky Grob, je financovaná z IROP 2014 – 2020, žiadosť o nenávratný finančný príspevok bola schválená v marci 2021. V júni 2019 bolo vydané územné rozhodnutie na realizáciu I. etapy projektu a na konci roka 2019 bola spracovaná dokumentácia pre stavebné povolenie na predmetnú etapu. V priebehu roka 2020 bolo získané právoplatné stavebné povolenie, pričom verejné obstarávanie na zhotoviteľa stavby bolo vyhlásené v apríli 2021.

Opatrenie č. 3.2 Revitalizácia obcí a zlepšenie dostupnosti a kvality zdravotníckych, sociálnych a vzdelávacích služieb

Výstupy (na úrovni aktivít):

Ukazovateľ	Počiatočné hodnoty	Stav po roku 2020
Počet nových miest v materských a základných školách	0	231/516 ⁵
Počet projektov výstavby alebo dobudovania kanalizácií	0	108
Počet nových zriadených škôl na Záhorí	0	0

Výsledky (na úrovni opatrení):

Klesajú počet nevyhovených žiadostí o umiestnenie dieťaťa do MŠ	5611	896
Podiel osôb, ktorým je poskytovaná sociálna služba na komunitnej úrovni na celkovom počte osôb, ktorým sa poskytujú sociálne služby	49%	N/A

Dopady (na úrovni priorít):

Miera urbanizácie Bratislavského kraja	81,30%	78,62%
--	--------	--------

⁵ Prvý údaj – navýšenie počtu tried v materských školách v roku 2020 oproti roku 2014, druhý údaj - navýšenie počtu tried v základných školách v roku 2020 oproti roku 2014

Rozširovanie kapacít materských a základných škôl

Jedným z najväčších aktuálnych problémov obcí, ale aj miest a mestských častí je nedostatočná kapacita materských škôl. Jedným z riešení tohto problému je rozširovanie kapacít materských škôl prostredníctvom Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 – 2020. **V rámci výzvy Integrovaného regionálneho operačného programu 2014 - 2020 na predkladanie žiadostí o nenávratný finančný príspevok na rozširovanie kapacít materských škôl**, ktorá bola vyhlásená 6.12.2016, bolo do konca roka 2020 schválených 6 projektov, z toho boli schválené 4 projekty cirkevných materských škôl, 2 projekty súkromných materských škôl, 17 projektov podaných zo strany obcí a 10 projektov podaných zo strany mestských častí. Išlo o projekty obcí Rohožník, Závod, Gajary, Budmerice, Hrubý Šúr, Malé Leváre, Veľké Leváre, Jablonové, Bernolákovo, Senec, Ivanka pri Dunaji, Hamuliakovo, Chorvátsky Grob, Kráľová pri Senci, Malacky, Hrubá Borša a Plavecký Štvrtok a o projekty mestských častí Nové Mesto, Vajnory, Podunajské Biskupice, Dúbravka, Petržalka, Záhorská Bystrica, Jarovce, Čunovo a Rača. Celková výška oprávnených výdavkov spomínaných projektov na rozširovanie kapacít materských škôl dosiahla takmer 13,5 miliónov EUR.

Ďalej v roku 2015 vyhlásilo Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu Slovenskej republiky dve **výzvy na rozšírenie a udržanie kapacít materských škôl**. V rámci týchto výziev bolo z Bratislavského kraja úspešných 41 projektov v celkovej hodnote viac ako 5 200 000 EUR, pričom vzniklo 82 nových tried.

Tabuľka 10 Prehľad podaných projektov v rámci IROP – materské školy

Názov projektu	Žiadateľ	Dátum schválenia	Schválená výška výdavkov v €	Schválená výška NFP v €	Navýšenie kapacít
Nadstavba a modernizácia Materskej školy Kysucká Senec	Mesto Senec	14.9.17	927 500,00	881 125,00	75
Rozšírenie materskej školy Chorvátsky Grob	Obec Chorvátsky Grob	14.9.17	717 824,14	681 932,93	128
Rekonštrukcia MŠ Fedáková	mestská časť Bratislava-Dúbravka	14.9.17	616 400,00	585 580,00	92
Zvýšenie kapacity MŠ Rohožník	Obec Rohožník	14.9.17	514 900,00	489 155,00	22
Zvýšenie kapacity MŠ Gajary	Obec Gajary	14.9.17	473 800,00	450 110,00	39
MŠ – prestavba a prístavba k ZŠ s MŠ Závod	Obec Závod	14.9.17	338 000,00	321 100,00	15
Zvyšovanie kapacít materskej školy Jablonové - rekonštrukcia a dostavba	Obec Jablonové	14.9.17	281 473,68	267 400,00	22
Zvýšenie kapacity a rekonštrukcia priestorov materskej školy v obci Plavecký Štvrtok	Obec Plavecký Štvrtok	14.9.17	242 850,81	230 708,27	14
Novostavba MŠ Teplická	Mestská časť Bratislava- Nové Mesto	24.4.18	670 000,00	636 500,00	100
Rozšírenie kapacity a rekonštrukcia MŠ Jarovce	Bratislava - mestská časť Jarovce	24.4.18	384 898,37	365 653,45	22
Zvýšenie kapacity MŠ Veľké Leváre	Obec Veľké Leváre	24.4.18	334 500,00	317 775,00	10

Cirkevná materská škôlka Rusovce	Rímskokatolícka cirkev Farnosť Bratislava - Rusovce	24.4.18	268 000,00	254 600,00	40
Materská škola – prístavba a zníženie energetickej náročnosti budovy	Obec Malé Leváre	24.4.18	204 500,00	194 275,00	23
Zmena užívania podkrovia na materskú škôlku	Obec Hrubý Šúr	24.4.18	175 077,69	166 323,81	14
Rekonštrukcia a nadstavba M.Š. Hviezdoslavova Ivanka pri Dunaji	Obec Ivanka pri Dunaji	12.6.18	476 000,00	452 200,00	30
MATERSKÁ ŠKOLA obec Bernolákovo	Obec Bernolákovo	4.7.18	670 000,00	636 500,00	100
Výstavba materskej školy Bratislava - Čunovo	Mestská časť Bratislava - Čunovo	4.7.18	481 837,54	457 745,66	72
Materiálne zabezpečenie, rekonštrukcia a rozšírenie kapacít Súkromnej materskej školy FORESTA Kids	FORESTA Kids, s. r. o.	19.7.18	144 544,00	130 089,60	34
MATERSKÁ ŠKOLA – OBORA	LS Company s. r. o.	8.11.18	217 750,00	195 975,00	39
Zvýšenie kapacít Cirkevnej materskej školy Madony Žitného ostrova, Dunajská Lužná	Kongregácia sestier dominikánok bl. Imeldy	3.12.19	420 700,00	399 665,00	46
Rekonštrukcia budovy ZŠ Turnianska za účelom navýšenia kapacít MŠ	Mestská časť Bratislava-Petržalka	3.12.19	374 814,49	356 073,77	84
Materská škola Nepoškvrneného srdca Panny Márie, Kláštorne nám. 1, Malacky org. zložka Spojenej školy sv. Františka Assiského Malacky	Rímskokatolícka cirkev, Bratislavská arcidiecéza	3.12.19	217 495,99	206 621,19	48
Malacky – MŠ Záhorácka	Mesto Malacky	3.12.19	134 000,00	127 300,00	20
Zvýšenie kapacity infraštruktúry materskej školy v obci Hrubá Borša	Obec Hrubá Borša	16.3.20	219 500,00	208 525,00	10
MŠ Vihorlatská	Mestská časť Bratislava- Nové Mesto	26.11.20	670 000,00	636 500,00	100
Rozšírenie materskej školy v Bernolákove	Obec Bernolákovo	26.11.20	629 800,00	598 310,00	194
Areál materskej školy Zvončeková	Mesto Stupava	26.11.20	616 400,00	585 580,00	92
Zriadenie materskej školy LittleBIG	KIDS1st, s.r.o.	26.11.20	447 938,91	403 145,02	90
Zvýšenie kapacity materskej školy Šumavská	Šťastná škôlka/HAPPY-TIME	26.11.20	321 198,66	305 138,73	30
Spolu			12 191 704,28	11 541 607,43	1605

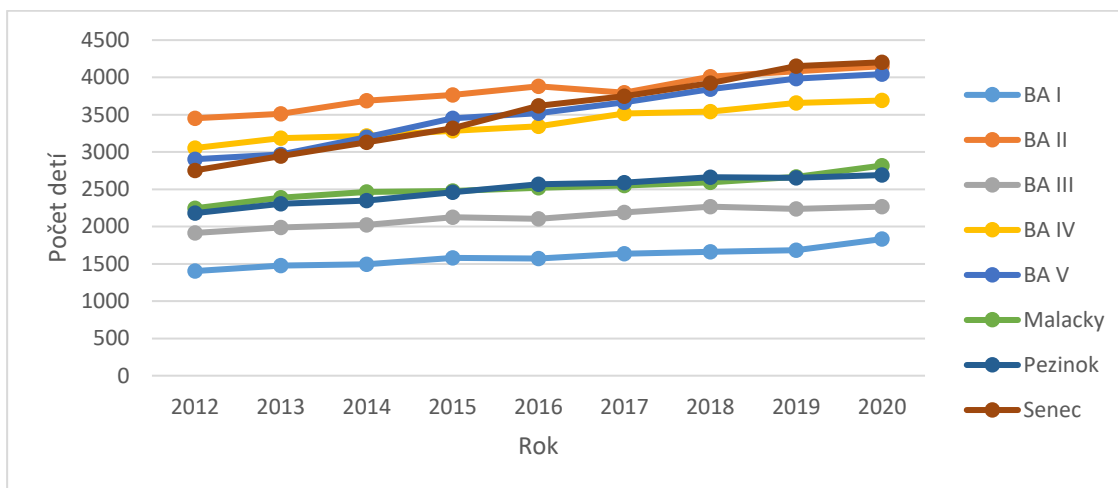
Zdroj: BSK

Bratislavský samosprávny kraj taktiež podporoval obnovu a rozvoj materských škôlok v rámci dotácií. Počas rokov 2013 až 2015 fungovala dotačná schéma **Naša škôlka**, náš kraj, v rámci ktorej bolo podporených dovedna 176 projektov v celkovej hodnote 853 000 EUR.

Spomínané dotačné schémy boli vytvorené na základe reálnej podpory miest a obcí, ktorá je vyjadrená počtom nevybavených žiadostí o umiestnenie dieťaťa do materskej školy. V roku 2014 bolo

v Bratislavskom kraji spolu 5381 nevybavených žiadostí, pričom v materských školách bolo umiestnených 21 566 detí, takže nevybavené žiadosti tvorili štvrtinu z celkového počtu umiestnených detí. V roku 2015 bol doposiaľ zaznamenaný najvyšší počet nevybavených žiadostí v rámci Bratislavského kraja, keď bola dosiahnutá hodnota 5611 prípadov. Na základe zverejnených štatistík môžeme ale pozitívne konštatovať úspešnosť dotačných schém, nakoľko v roku 2016 bolo evidovaných iba 4677 nevybavených žiadostí, pričom celkový počet detí umiestnených v materských školách predstavoval 23 127.

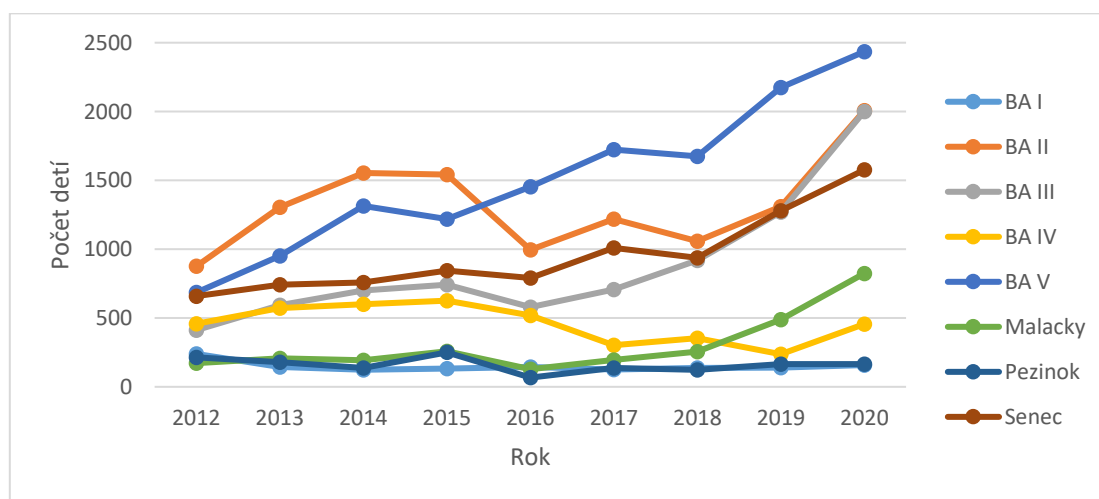
Graf 5 Vývoj počtu detí umiestnených v materských školách v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja v rokoch 2012 – 2020

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Graf 6 znázorňuje vývoj počtu nevybavených žiadostí v rámci Bratislavského kraja. Treba dodať, že tieto údaje nemajú veľkú výpovednú hodnotu, nakoľko nezohľadňujú skutočný stav, kedy na 1 dieťa môže pripadať viac nevybavených žiadostí.

Graf 6 Vývoj počtu nevybavených žiadostí umiestnenia dieťaťa do Materskej školy v jednotlivých okresoch Bratislavského kraja v rokoch 2012 až 2020

Zdroj: Ministerstvo školstva, vedy, výskumu a športu SR

Poskytovanie sociálnych služieb

K 31.12.2020 bolo v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK 14 ZSS s právnou subjektivitou s celkovou kapacitou 1 373 miest. V týchto 14 zariadení sociálnych služieb (ďalej len „ZSS“) bolo poskytovaných 6 druhov sociálnych služieb (niektoré ZSS poskytovali súčasne viac druhov sociálnych služieb) a to ambulantnou formou sociálnej služby, týždennou a celoročnou pobytovou formou sociálnej služby a terénnou formou sociálnej služby.

Tabuľka 11 Kapacita ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK podľa druhu sociálnej služby k 31.12.2020

Druh sociálnej služby	Počet ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK poskytujúcich uvedený druh sociálnej služby	Celková kapacita miest
domov sociálnych služieb	14	951
rehabilitačné stredisko	2	71
zariadenie pre seniorov	3	130
zariadenie podporovaného bývania	4	56
špecializované zariadenie	6	165
služba včasnej intervencie	1	terénna forma a ambulantná forma
SPOLU		1 373

Zdroj: BSK

K 31.12.2020 evidovali ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK spolu 917 žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby. Zabezpečením poskytovania sociálnej služby v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK bolo vybavených 320 žiadostí.

Tabuľka 12 Počet žiadostí o zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK podľa druhu sociálnej služby k 31.12.2020

Druh sociálnej služby	Počet žiadostí v evidenciách
domov sociálnych služieb	589
rehabilitačné stredisko	0
zariadenie podporovaného bývania	11
špecializované zariadenie	317
SPOLU	917

Zdroj: BSK

Na zabezpečenie poskytovania sociálnej služby v ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK vynaložil BSK v roku 2020 finančné prostriedky vo výške 22.329.548,55 €. ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK použili v roku 2020 mimorozpočtové prostriedky vo výške 886.180,41 € dotácie, dary, granty, úhrady ekonomicky oprávnených nákladov z iných VÚC spojených s poskytovaním sociálnych služieb a iné). V uvedenej sume je zahrnutá aj dotácia z MPSVaR SR vo výške 599.303,00 €, vyplatená ako odmeny pre zamestnancov počas prvej vlny pandémie a ďalšia dotácia, na nákup vitamínov vo výške 43.540,00 €.

V roku 2020 začal BSK rovnako s prípravou **Stratégie rozvoja zdravotnej starostlivosti v BSK na roky 2022 – 2026 (s výhľadom do roku 2030)**. Ide o kľúčový dokument, ktorého cieľom je formulovať smery vývoja a pohľad na budúci rozvoj zdravotnej starostlivosti v BSK ako jednej z najväčších výziev kraja. Stratégia v spolupráci so zainteresovanými subjektami podrobne rozoberie problémy, výzvy zdravotníctva v území a navrhne riešenia v oblasti infraštruktúry, ľudského kapitálu, či systému vzdelávania.

V roku 2020 ďalej pokračoval aj **proces deinštitucionalizácie a transformácie ZSS v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK**, ktorý bol vo fáze tvorby transformačných plánov:

- GAUDEAMUS – zariadenie komunitnej rehabilitácie
- Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov, Pezinok,
- Domov sociálnych služieb pre dospelých, Báhoň,
- Zariadenie sociálnych služieb Pod hradom, Plavecké Podhradie.

V roku 2020 bolo **v procese deinštitucionalizácie a transformácie sedem zariadení sociálnych služieb**: Domov sociálnych služieb a zariadenie podporovaného bývania MEREMA (ďalej len „DSS a ZPB MEREMA“), Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov RAČA (ďalej len „DSS a ZPS Rača“), Domov sociálnych služieb pre dospelých, Báhoň (ďalej len „DSS Báhoň“), Domov sociálnych služieb a zariadenie pre seniorov Kaštieľ (ďalej len „DSS Kaštieľ“), Zariadenie sociálnych služieb Pod hradom (ďalej len „ZSS Pod hradom“), Centrum sociálnych služieb Pod Karpatmi (ďalej len „CSS Pod Karpatmi“), GAUDEAMUS – zariadenie komunitnej rehabilitácie (ďalej len „GAUDEAMUS“). V roku 2020 sa v týchto zariadeniach v súvislosti s procesom deinštitucionalizácie realizovalo:

DSS a ZPB MEREMA: vypracovaná projektová dokumentácia na výstavbu a rekonštrukciu objektov,, ukončené verejné obstarávanie na zhotovenie stavby v Dubovej a Častej a rekonštrukciu objektu v Modre – Kráľovej, ukončený proces verejného obstarávania na dodávateľa stavebných prác, začatie stavebných prác v Dubovej a Častej.

DSS a ZPS Rača: podaná Žiadosť o nenávratný finančný príspevok na realizáciu 1. etapy deinštitucionalizácie zariadenia, ukončená projektová dokumentácia na výstavbu objektu (Račianska ul.) a rekonštrukciu objektu (Strelkova ul.), - ukončený proces verejného obstarávania na dodávateľa stavebných prác, - zapojenie sa do 2. etapy národného projektu DI zariadení sociálnych služieb, realizácia vzdelávacích aktivít a začatie tvorby Transformačného plánu.

Dňa 12.8.2020 sa uskutočnilo slávnostné poklepkanie základného kameňa projektov deinštitucionalizácie zariadení sociálnych služieb v zriaďovateľskej pôsobnosti BSK, za účasti zástupcov dotknutých ministerstiev, IA MPSVR SR, poslankyne NR SR Jany Žitňanskej a médií. Súčasťou slávnostného poklepkania bola odborná diskusia na tému deinštitucionalizácie a transformácie zariadení sociálnych služieb.

DSS Báhoň: zapojenie sa do 2. etapy národného projektu DI zariadení sociálnych služieb, realizácia vzdelávacích aktivít a začatie tvorby Transformačného plánu,

DSS Kaštieľ: zapojenie sa do 2. etapy národného projektu DI zariadení sociálnych služieb, realizácia vzdelávacích aktivít a začatie tvorby Transformačného plánu,

ZSS Pod hradom: zapojenie sa do 2. etapy národného projektu DI zariadení sociálnych služieb, realizácia vzdelávacích aktivít a začatie tvorby Transformačného plánu

CSS Pod Karpatmi: sa do 2. etapy národného projektu DI zariadení sociálnych služieb, realizácia vzdelávacích aktivít a začatie tvorby Transformačného plánu.

Zároveň bol začiatkom roka 2021 spustený proces spracovania **Koncepcie inklúzie Rómov na území BSK** v spolupráci s organizáciami pôsobiacimi v uvedenej oblasti

Odpadové hospodárstvo

Projekty výstavby alebo dobudovania kanalizácií, prípadne čistiarní odpadových vôd predstavujú po finančnej stránke veľmi náročné projekty, ktorých realizácia bez externých zdrojov je pre obce takmer vylúčená. V rámci **výzvy Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na kanalizácie, ČOV a vodovody** z dňa 03.07.2015 boli podporené tri projekty. Projekt Bratislavskej vodárenskej spoločnosti „**ČOV Rohožník – rekonštrukcia a modernizácia**“ sumou 2 411 191,72 EUR, projekt Združenia obcí Enviropark Pomoravie „**Dobudovanie kanalizačnej siete v aglomerácií Veľké Leváre a rozšírenie ČOV Gajary**“ sumou 15 357 640,84 EUR a projekt obce Lozorno „**Rozšírenie kapacity ČOV Lozorno**“ sumou 324 71412 EUR.

V prípade miest, obcí a mestských častí bolo v projektových zásobníkoch PHRSR v roku 2020 celkovo vyzbieraných 105 projektov týkajúcich sa kanalizácie, v celkovej hodnote 193 510 513 mil. EUR. V projektových zásobníkoch od sociálno-ekonomických partnerov sa momentálne nachádza 55 projektov v celkovej hodnote 201 595 742 mil. EUR, pričom ich zber ešte stále prebieha.

V rámci **výzvy Operačného programu Kvalita životného prostredia zameranej na výstavbu a modernizáciu zberných dvorov** boli do roku 2018 schválené žiadosti štyroch obcí. Jednalo sa o projekt Zefektívnenie triedeného zberu komunálneho odpadu v obci Jakubov, ktorý bol podporený sumou 303 355,05 EUR, projekt Gajary – zberný dvor odpadov, ktorý bol podporený sumou 288 193,51 EUR, projekt Zberný dvor – Záhorská Ves, podporený sumou 386 042,25 EUR a projekt Vybudovanie zberného dvora v obci Miloslavov, ktorý bol podporený sumou 839 867,36 EUR.

Dňa 26.05.2017 bola vyhlásená výzva Operačného programu Kvalita životného prostredia zameraná na podporu predchádzania vzniku biologicky rozložiteľných komunálnych odpadov v rámci ktorej boli v roku 2017 a 2018 schválené projekty 12 obcí, 3 mikroregiónov z Bratislavského kraja a 1 projekt spoločnosti OLO. Jedná sa o projekty obcí Dunajská Lužná, Vysoká pri Morave, Kráľová pri Senci, Jakubov, Gajary, Báhoň, Šenkvice, Častá, Rohožník, Slovenský Grob, miest Stupava a Svätý Jur a projekty mikroregiónov Enviropark Gajary, Združenie miest a obcí Malokarpatského regiónu a Mikroregión Červený kameň. V roku 2019 boli v rámci tejto výzvy schválené tri projekty obcí. Jednalo sa o projekty obcí Tomášov, Vištuk a Budmerice.

Počet projektov zameraných na odpadové hospodárstvo:

Z projektových zásobníkov miest a obcí sa v roku 2020 vyzbieralo 84 projektov v celkovej hodnote 40 912 604 mil. EUR V projektových zásobníkoch od socialno-ekonomických partnerov momentálne 33 projektov v celkovej hodnote 215 091 400 mil. EUR

Záver

Najväčšou výzvou rozvoja vidieka do budúceho obdobia je tvorba Integrovannej územnej stratégie BSK na roky 2021-2027, ktorá zahŕňa nastavenie stratégie a mechanizmus financovania projektov z externých zdrojov. Podkladom pre prípravu tohto dokumentu je Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja BSK na roky 2021-2027 a projektový zásobník, ktorý bol vyzbieraný v území kraja v roku 2020. Samotný dokument PHRSR 2021-2027 bude schválený v Zastupiteľstve BSK v júni 2021. V novom programovom období je kľúčové zabezpečiť dobré fungovanie implementácie EÚ fondov, EŠIF, Plánu obnovy či Enviro fondu. Ďalšou výzvou je nastavenie budúcej poľnohospodárskej politiky. Bratislavský samosprávny kraj sa bude aj naďalej aktívne zapájať do jej príprav a zaujímať o jej dopad na územie kraja.

V roku 2020 bola vypracovaná širšia Počiatočná analýza územia Modry a Šenkvic. Na jej základe sa plánuje v roku 2021 pripraviť koncept rozvoja lokálnej ekonomiky na tomto území.

Platnosť Stratégie rozvoja vidieka BSK 2016-2020 bola Zastupiteľstvom BSK predĺžená v júni 2020 do roku 2021.